

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

24

YASAMA YILI

3

DIŞİŞLERİ KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

19 Aralık 2012 Çarşamba

DİŞİŞLERİ KOMİSYONU
GÖRÜŞME TUTANAKLARI

19 Aralık 2012 Çarşamba

----0----

K O N U

	<u>Sayfa</u>
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/716)	15:16
Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/676)	16:20
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/718)	20:21
Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/710)	21:24
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma Ve Sürdürülebilir Kalkınma Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/682)	24:25
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti İle Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında M utabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/711)	25:27
Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/686)	27:30

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
BİRİNCİ OTURUM	1:31
Hüseyin ÖZGÜRGÜN (KKTC Dışışleri Bakanı)	1:6, 7:8, 8:9, 9, 10, 11:12, 13:14
Ali Rıza ALABOYUN (Aksaray)	7
Osman Taney KORUTÖRK (İstanbul)	8
Nazmi GÖR (Van)	9
Yıldırım Tuğrul TÖRKEŐ (Ankara)	9:10, 11, 14:15
Rifat SAİT (İzmir)	10:11

Tunca TOSKAY	(Antalya)	11, 12
Mehmet Ali EDİBOĞLU	(Hatay)	11
Osman Aşkın BAK	(İstanbul)	13
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		15:16
Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		15
Erhan BATUR (Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		15
Madde 1		15
Madde 2		15:16
Madde 3		16
Önerge		16
Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		16:20
Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		16, 17
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		16, 17:18, 19
Zeki ÇATALKAYA (Emniyet Genel Müdürlüğü Genel Müdür Yardımcısı)		16, 18:19
Aytuğ ATICI	(Mersin)	16:18, 19
Rifat SAİT	(İzmir)	18
Osman Oktay EKŞİ	(İstanbul)	19
Madde 1		20
Önerge		20
Madde 2, 3		20
Önerge		20
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		20:21
Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		21
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		21
Madde 1, 2, 3		21
Önerge		21
Aytuğ ATICI	(Mersin)	21
Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı		21:24
Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		22
Kenan ÖZDEMİR (Adalet Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)		22:24
Osman Taney KORUTÜRK	(İstanbul)	22:23
Aytuğ ATICI	(Mersin)	23
Mehmet Ali EDİBOĞLU	(Hatay)	23
Nazmi GÜR	(Van)	23
Emrullah İŞLER	(Ankara)	24
Madde 1, 2, 3		24
Önerge		24
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti		24:25

**Hükûmeti Arasında Çevre Koruma Ve Sürdürülebilir
Kalkınma Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının
Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	24
Sedat KADIOĞLU (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	25
Aytuğ ATICI (Mersin)	25
Madde 1, 2, 3	25
Önerge	25

**Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İle Pakistan İslam
Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Şehircilik Alanında
Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna
Dair Kanun Tasarısı**

Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	25:27
Sedat KADIOĞLU (Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	26
Aytuğ ATICI (Mersin)	26
Burhan KAYATÜRK (Van)	26
Madde 1, 2, 3	27
Önerge	27

**Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına
İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına
Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı**

Mehmet Tuğrul GÜCÜK (Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	27:30
Kemal Fahir GENÇ (Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	27:28
Mehmet KALPAKLI (UNESCO Türkiye Milli Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi)	28, 29:30
Nazmi GÜR (Van)	28
Tunca TOSKAY (Antalya)	28:29
Madde 1, 2, 3	29
Önerge	30
Kemal Fahir GENÇ (Kültür ve Turizm Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı)	30
Osman Taney KORUTÜRK (İstanbul)	30

Açılma Saati: 11.04

Kapanma Saati: 13.33

19 Aralık 2012 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.04

BAŞKAN: Volkan BOZKIR (İstanbul)

BAŞKAN VEKİLİ: Muhammed ÇETİN (İstanbul)

SÖZCÜ: Osman Aşkın BAK (İstanbul)

KÂTİP: Gönül BEKİN ŞAHKULUBEY (Mardin)

_____0_____

BAŞKAN – Toplantı yeter sayımız vardır. Dışişleri Komisyonunun 24'üncü Yasama Dönemi Üçüncü Yasama Yılı 10'uncu Toplantısını açıyorum.

Bugün Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı Sayın Hüseyin Özgürgün aramızdalar. Bu komisyonun geçtiğimiz yıl ilk toplantılarından birinde de bizi onurlandırmışlardı, bu yılın son toplantısında da tekrar bizlerle beraber olmayı kabul ettiler.

Gerçekten, Kıbrıs konusunun önemli gelişmeler kaydettiği bu ortamda, sizi dinlemek bizim için çok yararlı olacak Sayın Bakanım. Davetimizi kabul ettiğiniz için de teşekkür ediyoruz. Size mikrofonu vereceğim. Basın bizlerle olacak sizin uygun bulduğunuz sürece. Eğer sadece komisyonumuzun bulunduğu bir ortamda devam etmeyi arzu ederseniz ona göre basınımıza teşekkür edeceğiz. Tekrar hoş geldiniz diyorum komisyonumuz adına.

Buyurun Sayın Bakan.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Çok sağ olun, teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Dışişleri Komisyonunun değerli üyeleri; Sayın Başkanın daveti üzerine, bildiğiniz gibi, 5 Ekim 2011 tarihinde yine aranızdaydık ve 2011-2012 çalışma döneminin de ilk toplantısıydı yanılmıyorsa. Yine bu yılın son toplantısında da, Sayın Başkanın da belirttiği gibi, aranızda olmaktan büyük bir mutluluk duymaktayım.

Ana vatan Türkiye ile Kıbrıs veya Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti arasındaki tarihsel bağların yanı sıra, Kıbrıs konusunun her zaman ana vatan Türkiye'nin de en üst sıralarındaki gündem maddesi olduğu bilinci içerisinde, bir önceki toplantılarda sizlere aktarmış olduğum siyasi gelişmelere ilaveten, bu dönemde yaşanan gelişmelerle ilgili olarak hem sizlerle görüş alışverişinde bulunmak hem de son gelişmeleri birlikte değerlendirmenin son derece yararlı olacağı kanaatindeyim.

Geçen yıl burada yapmış olduğum sunumla, Kıbrıs konusunun tarihsel sürecinden de bahsetmiştim. İzolasyonlardan bahsetmiştim, Güney Kıbrıs Rum tarafının Ada'nın etrafında tek taraflı doğal gaz ve gayri yasal olarak başlatmış olduğu arama faaliyetleri, doğal gaz, hidrokarbon arama faaliyetleri ve Kıbrıs konusundaki yeni unsurlara ilişkin son gelişmeleri aktarma fırsatı bulmuştum. Aradan, tabii, on beş ay gibi bir zaman geçti. Bu, Türkiye için millî bir mesele olan Kıbrıs sorununun çok yakından takip edildiğini sizler tarafından da biliyoruz. Dolayısıyla, bu geçmiş tarihsel süreçten ziyade, bir önceki görüşmede size aktardığım konularda kısaca bir hatırlatma yapmak istiyorum ve ondan sonra da sizinle hem görüş alışverişinde bulunmak hem de bu bilgileri paylaşmak arzusundayım.

Sayın Başkan, değerli milletvekillerimiz; 2004 yılında gerçekleştirilen Annan Planı referandumundan sonra, Rum tarafının ezici "Hayır" oyuyla reddetmesine karşın, Kıbrıs konusunda önemli bir dönüm noktasına gelinebilmiştir maalesef. İlk şokun etkisiyle, tabiri caizse, Rum liderliği yerden yere vurulmuş ama daha sonrasında Rum tarafının fiilî durum uzlaşmazlığını daha da katılaştırmıştır. Buna uluslararası camianın da büyük yardımları olmuştur. Gayri yasal ve tek taraflı olarak Avrupa Birliği üyeliği gerçekleşmiş olan Rum tarafı, izolasyon ve ambargonun kaldırılması yönündeki bütün çabaları boşa çıkaracak şekilde çalışmalarına aynen devam etmiştir. Kıbrıs sorununun çözümüne yönelik müzakerelerin canlandırılması yönündeki çabalar ise ancak 2008 yılında sonuç vermiş ve 2008'den itibaren bizim ısrarlı girişimlerimiz sonucunda yeniden müzakereler başlatılabilmektedir.

2008 Eylül ayında başlayan müzakere süreci 6 ana başlık altında yürütülmeye başlanmıştır dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Mehmet Ali Talat'la, Sayın Hristofyas arasında. Bunlar; yönetim ve güç paylaşımı, Avrupa Birliği, ekonomi, mülkiyet, toprak ve güvenlikle, garantiler konularıydı. Söz konusu 6 ana başlıkta temel tikanıklık konularına kısaca bir göz atarsak, "yönetim ve güç paylaşımı" başlığı altında temel sorunlar, federal yürütmenin seçiminden ve egemenlik başta olmak üzere, vatandaşlık ve dış ilişkilerin yürütülmesi konularında yaşanmıştır. Bizim tarafımızdan özellikle yürütmenin seçimi ve egemenlik konularının masaya getirildiği ciddi alternatifler ortaya kondu. Fakat Rum tarafı bütün bu alternatifleri reddetmiştir.

“Avrupa Birliği” başlığı altında çözümün Avrupa Birliği’nin birincil hukuk olması gerektiği yönünde bizim ısrarımız var ve çözümden sonra da Avrupa Birliği mühtesebatında bazı kalıcı delegasyonların sağlanması konuları etrafında gelişen, Rum tarafının ise karşı çıktığı ciddi görüş ayrılıkları doğmuştur.

“Ekonomi” başlığı altında, Merkez Bankası dâhil bazı organlarda temsiliyet ve karar alma mekanizmasıyla, Kıbrıs Türk ekonomisinin Avrupa Birliği mühtesebatına uyumu için gerekli olan geçiş sürecinin uzunluğu gibi konular üzerinde, bizim bu konuda belli bir zaman ihtiyacı olduğunu söylememize rağmen, Rum tarafı kesinlikle zaman ihtiyacı olmadığını ve hemen konunun herhangi bir geçiş süreci olmadan kapatılmasını istemektedir.

“Mülkiyet” başlığı en ciddi tartışma konularından biridir. Rum tarafının 1974 öncesi mal sahiplerinin -ki, Mal Tazmin Komisyonu, bildiğiniz gibi, çalışıyor şu anda- mülke ilişkin son kararı vermesi yönündeki katı tutumu ilerlemeye ciddi engel teşkil eden bir konudur. Kıbrıs Türk tarafı olarak, 2 kesimlilik başta olmak üzere -ki, bu bir Birleşmiş Milletler parametresidir- bazı kriterler belirlenerek, mülkiyet hakkının tazminat, takas, iade veya alternatif mülk seçeneklerinden birisi yoluyla karşılanması yönünde önerilerimiz var. Fakat, bu öneri de 3’üncü taraflar tarafından destek bulmasına rağmen Rum tarafınca kesinlikle reddediliyor.

“Toprak” konusu hiç gelemediğimiz konulardan bir tanesi. Haritayla ilgili rakamların müzakere sürecinin en sonunda görüşülmesi esas burada anlaşılmış, görüş birliğine varılmış bir nokta. Ancak sürecin son aşamalarında süreci tıkanma noktasına geldikten sonra açmak için bizim Rum tarafına önerilerimiz olmuştur mülkiyet konusunda, toprakla birlikte. Fakat Rum tarafı bu ikisini ilişkilendirmeye çalışarak “Hem toprak hem mülkiyet birlikte değerlendirilsin.” diyerek o süreçte de tıkanmaya neden olmuştur. “Toprak” başlığı altında belirlenen en temel görüş ayrılığımız, Rum tarafının, en az 100.000 Rum’un şu anda Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti’nin toprakları olan bölgeye geri dönecek şekilde bir büyük toprak parçasının kendilerine verilme talebidir. Kıbrıs Türk tarafının bu toprak ayarlamalarının, en azından, bir Birleşmiş Milletler parametresi olan “sulandırılmaz 2 kesimlilik” ilkesi ve en az sayıda insanı göçmen durumuna düşürecek bir yaklaşımla çözülmesini öneriyoruz. Ancak bu 100.000 Rum’un dönmesi istenen toprak bir o kadar, hatta belki de daha fazla Kıbrıslı Türk’ün de yine göçmen durumuna düşmesi anlamına geldiği için bizim tarafımızdan kabul edilmemiştir.

“Güvenlik ve Garantiler” başlığının, bildiğiniz gibi, ana vatan Türkiye’nin de olmadığı bir ortamda görüşülmesini istemiyoruz. Ancak Rum tarafı, Garanti Anlaşması’nın, şu anda yürürlükteki 1960 garanti sisteminin ortadan kaldırılmasını, buna gerek kalmadığını ve Türkiye’nin etkin ve fiilî garantisine gerek olmadığını söylemektedir. Ama bizim için bunların asla geçilemez bir kırmızı çizgi olduğunu ve bu görüşümüzü de bütün tarafların net olarak bildiğini söyleyebilirim. Ancak garantiler konusunun doğası gereği, tabii, sürecin en sonunda ve garantör ülkelerin de katılacağı çok taraflı bir toplantıyla ele alınması da anlaşılmış bir noktadır.

Geçen yıl da belirttiğim gibi, bu 6 ana başlık 2008 yılından itibaren ana hedef olarak Güney Kıbrıs Rum Yönetimi’nin Avrupa Birliği dönem başkanlığından önce aslında çözüme ulaşması, açıkça Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin de ifade ettiği üzere, nihayettendirilmesi gereken konulardı. Ancak bu hedefi Rum tarafı hiçbir zaman benimsememiş ve sonuçta oyalama taktiklerine başvurmuş, bizim bütün çabalarımıza rağmen, 2010 yılının son çeyreğinde müzakerelerden herhangi bir şekilde sonuç alınamayacağı net olarak ortaya çıkmıştı. Bu durumun, hâliyle, tabii, farkındaydı Genel Sekreter Sayın Ban Ki-Moon ve müzakerelere ivme kazandırmak hedefiyle giderek yoğunlaşan bir şekilde 2 taraf arasında mekik diplomasisi yapmıştır. Bu kapsamda da, 2010 Kasım ayından itibaren, Birleşmiş Milletler Genel Sekreterinin himayesinde, 5 kez 3’lü toplantı ve görüşme gerçekleşmiştir. Sizinle yapmış olduğumuz toplantıdan sonra, 18 Kasım 2010’da New York’ta, 26 Ocak 2011’de Cenevre’de, 7 Temmuz 2011’de Cenevre’de, 30-31 Ekim 2011’de Greentree New York’ta, 22-24 Ocak 2012 tarihinde yine New York’ta 3’lü görüşmeler çok kısa sürelerde ve çok yoğun bir şekilde gerçekleştirilmiştir.

Bir önceki sunumumuzdan önce 3 zirve daha vardı 2011 Ekim ayından önce ve toplam 8 zirve gerçekleşmiş oldu aslında bu kısa sürede. Fakat buralarda herhangi bir somut ilerleme bu 8 zirvede de sağlanamadı. Herhangi bir şekilde yakınlaşma da, herhangi bir ana başlık altında ciddi bir yakınlaşma da görülmüdü.

2011’in 30-31 Ekiminde 4’üncü 3’lü görüşme olarak gerçekleşen zirvede Sayın Ban Ki-Moon esas olarak 4’üncü zirvenin de verimsiz olduğunu ve özellikle Avrupa Birliği, ekonomi ve iç güvenlik konularında kayda değer bir ilerleme sağlandığını açıklamıştı 4’üncü zirvenin sonunda. Ancak diğer konular olan “yönetim, mülkiyet, toprak ve vatandaşlık” gibi önemli konularda herhangi bir ilerleme gerçekleşmediğini ve aslında Ocak 2012’de bir “end game”, yani “son oyun” a geçilebilmesi için daha fazla çaba harcanması gerektiğini 2 liderin de bulunduğu basın toplantısında açıklamıştı. Ancak, 2012’de yine Genel Sekreter o zamana kadar çok taraflı bir

konferansa geçilebilecek ilerlemenin kaydedilmesi yönünde bir beklentisinin olduğunu vurgulamasına rağmen, herhangi bir şekilde bu "end game" e, yani son oyuna bir türlü geçilemedi.

Bunun üzerine Sayın Genel Sekreter her 2 lidere bir mektup gönderdi 6 Ocak 2012 tarihinde ve müzakere sürecinde "son oyun" a varıldığını, çok taraflı bir konferans düzenlenmesi gerektiğini açıkça ifade ederek... Müzakerelerin bir takvime bağlanmasını isteyen Kıbrıs Türk tarafının oldukça olumlu bir şekilde karşıladığı bir mektuptu aslında Sayın Genel Sekreterin mektubu. Bunun üzerine, bu mektubunda da 22 ve 24 Ocakta bir son 3'lü görüşmenin yapılması için aynı zamanda 2 lidere çağrı yapmıştı ve yürütmenin seçimi, mülkiyet ve vatandaşlık konularında yoğun görüş alışverişine girileceğini ve o iki gün içerisinde bu konuları aşmak için uğraşacağını aynı zamanda belirtmişti. Yine bizim tarafımızdan bu görüş olumlu karşılandı ve masaya gelirken biz önerilerimizle gittik 22-24 Ocak zirvesine. Ama Rum tarafı, herhangi bir öneri sunmamasına rağmen, bizim getirdiğimiz, yaklaşık üç ay çalışarak ortaya koyduğumuz bütün önerileri de derhâl reddetti. Bu zirve sonrasında da Sayın Genel Sekreter sınırlı ilerleme sağlandığını ifade etti -ki aslında ilerleme yoktu- nihai anlaşmaya ulaşmak için liderlere kararlı adımlar atma çağrısı yaptı. Aslında bizim beklentimiz orada Rum tarafının bizim olumlu önerilerimize rağmen hiçbir öneriyle gelmediğini söylemesiydi ama onu yapmadı ve mart ayı sonunda özel danışman Downer' dan süreçle ilgili alacağı rapor çerçevesinde, nisan sonu veya mayıs başında çok taraflı toplantı çağrısı yapabileceğini o gün açıklamıştı. O da bizim için çok olumluydu aslında. Bunun üzerine 29 Mart 2012 tarihinde son liderler görüşmesini gerçekleştirmek üzere çağrı yaptı Sayın Genel Sekreter ve yine biz bunun üzerine bir mektup gönderdik Sayın Genel Sekretere ve düzenlenecek çok taraflı bir toplantının çerçevesinde, tüm uzlaşmazlık unsurları dâhil, kapsamlı bir çözümün bütün veçhelerini görüşerek sonuçlandırmaya hazır olduğumuzu kendisine bildirdik.

Ancak yine yaklaşık bir ay boyunca Sayın Downer' ın Ada'da yaptığı mekik diplomasisi -hem bizimle hem güneyle- sonucunda, 27 Nisan 2012 tarihinde gerçekleştirdiği basın toplantısında Sayın Aleksander Downer, çok taraflı toplantı için gerekli şartların oluşmadığını belirterek, Genel Sekretere de bu yönde rapor vereceğini söylemişti ve mekik diplomasisine devam edeceğini söyleyerek aslında Rum tarafının isteğine yakın bir görüş... Çünkü Sayın Genel Sekreter bunun sonuçlanması gerektiğini söylemiş ancak Sayın Downer bu noktada yeniden görüşmelere devam edilmesi gibi bir mesaj ortaya koymuştu. Bizim bütün uyarılarımıza rağmen, takvim ve çok taraflı toplantı yönündeki istek ve çağrılarımız, Sayın Genel Sekreterin bu konuda yapmış olduğu "çağırabilirim" açıklamasına rağmen yine, Rum tarafının istediği gibi, müzakere süreci maalesef belirsizliğe itilmiştir. Sayın Genel Sekreter de bu yönde herhangi bir açıklama ortaya maalesef koyamamıştır. Biz bu defa bu tikanıklığı aşmak üzere bir kere daha adım attık ve esaslı müzakerelerde gelinen durağan dönemde teknik komitelerin en azından çalışmaları canlandırılarak güven artırıcı önlemlerin -ki, 1990 yılında da böyle bir çalışma yapılmıştı- ele alınmasını önerdik. Bu önerimiz Birleşmiş Milletler yetkilileri tarafından olumlu karşılandı ve son dönemde biz bu teknik komite toplantılarına ağırlık verilmesini ve sadece teknik komiteler düzeyinde görüşmelerin devam etmesini sağlayabildik. Bunlar da; suç ve suça ilişkin konular, ekonomik ve ticari konular, kültürel miras, kriz yönetimi, insani konular, sağlık ve çevre konuları. Bu konularda günlük sorunların tartışılması amacıyla 7 tane teknik komite oluşturuldu. Bununla birlikte, bu komiteler oluşturulduktan sonra, tabii, bildiğiniz gibi, Rum tarafı 1 Temmuz 2012 tarihinde -maalesef Avrupa Birliği'nin hiçbir olumlu yaklaşımını gözleyemedik- bu dönemde, bir gayri yasal, yarım devlet olarak Avrupa Birliği dönem başkanlığını da üstlendi. Avrupa Birliği dönem başkanlığını üstlenmiş olması ve yine Rum tarafında, 2013 Şubat ayında, bildiğiniz gibi, bir başkanlık seçimi olması dolayısıyla, kapsamlı müzakerelerin geleceğini belirsiz kılmak yanında, yeniden canlandırmak istediğimiz bu teknik komite çalışmaları da son derece olumsuz etkilenecek ve sadece, burada, Kültürel Miras Komitesi somut bir ilerleme sağlayacak şekilde çalışma yapabilmıştır.

Bu gelişmeler olurken, tabii, petrol ve doğal gaz konuları da ciddi şekilde gündemde yer almaya devam ediyor ve gerginliği de artırıyor aynı zamanda. Çünkü Rum tarafı tek taraflı yürüttüğü bu faaliyetlerine 2011 yılında hız verdiği gibi, yine bizim ana vatan Türkiye'yle birlikte gerekli adımları atmamız karşısında herhangi bir gerileme, herhangi bir duraklama göstermemiştir ve Kıta Sahranlığını Sınırlandırma Anlaşması, bildiğiniz gibi, 21 Eylül 2011 tarihinde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ile ana vatan Türkiye arasında New York' ta imzalanmıştır ve bizim Medisiğimiz tarafından, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Meclisi tarafından onaylanmıştır.

Rum tarafının bütün uzlaşmaz ve bu noktadaki tek taraflı adımlarına bizim de kararlı bir şekilde karşılık vermemizle, Türk Petrolleri Anonim Ortaklığına Ada etrafında belirlenen parsellerde -ki, Rumlarla çıkan 3-4 tane de parsel vardır bunun içerisinde petrol ve doğal gaz arama ve çıkarma ruhsatı verilmiştir.

Bu yöndeki faaliyetler çerçevesinde, Piri Reis araştırma gemisi 26 Eylül 2011 tarihinde başlattığı sismik araştırmalarını 1 Kasım 2011 tarihinde tamamlamıştır. 2 Kasım 2011 tarihinde de, Lefkoşa'da "Petrol Sahası Hizmetleri ve Üretim Paylaşımı Sözleşmesi" Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı ile Enerji Bakanlığımız arasında imzalanmıştır. Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı, 26 Nisan 2012 tarihinde, bizim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki işkeleyle bağlı Sınırüstü köyünde, Türkyurdu-1 adı verilen sondaj kuyusunda, karada da sondaj çalışmalarına başlamıştır aynı zamanda.

Güney Kıbrıs Rum Yönetimi ise bu arada -11 Şubat 2012 tarihinde- sözde bir münhasır bölge belirlemiş -ki bu Türkiye sınırlarına ve Türkiye'nin münhasır bölgesine de çok yakın ve hatta bazı bölgelerde kesişmektedir- 2'nci bir hidrokarbon arama ruhsat ihalesi açtı bizim bütün uyarılarımıza rağmen. Bunların bir bölümü, biraz önce dediğim gibi, Türkiye'nin Doğu Akdeniz'deki kıta sahanlığı alanlarıyla, bir kısmı ise Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafından Türk Petrollerine verilen ruhsat alanlarıyla çakışmıştır ve bu, tabii, bölgedeki tansiyonu daha da arttırmıştır. Bütün girişimler eşit ve ayrılmaz haklarımızın korunması yönünde. Bütün taraflara, Birleşmiş Milletler de dâhil, kayda geçirilmek üzere mektup ve yazılar yazdık ve bu girişimlerimiz çerçevesinde bizim de aynı zamanda ana vatan Türkiye ile bu petrol ve hidrokarbon arama ve çıkarma çalışmalarına hiç durmadan devam edeceğimiz ve kararlılığımız da kendilerine bildirildi. Biz Dışişleri Bakanlığı olarak Rum tarafındaki ihaleye katılan şirketlere yazı yazdık ve Kıbrıs konusunda mutabakata varılmadan iş birliğinden kaçınmaları yönünde çağrı yaptık uluslararası şirketlere ve burada Kıbrıs Türk tarafının hakları olduğunu ve dolayısıyla yaptıkları anlaşmaların geçersiz olduğunu bildirdik.

24 Eylül 2011 tarihinde gerçekleştirilen, doğal kaynakların hakça paylaşımına ilişkin bir yapıcı önerimiz vardı. Daha önce size onu aktarmıştım. Biz bunu daha geliştirerek Genel Sekreter aracılığıyla, New York'ta BM Genel Sekreterine ilettik. Dedik ki: "Böyle bir önerimiz var, Rumlarla Ada'da adil bir şekilde paylaşım için size sunuyoruz." Burada 3'lü bir komite oluşturulmasını önerdik biz ve bu komitede de hidrokarbonun Türkiye üzerinden inşa edilecek bir boru hattıyla Avrupa'ya taşınması yeni bir unsur olarak eklendi ve bunda da ana vatan Türkiye'nin mutabakatının alındığına dikkat çekti Sayın Genel Sekretere. Ama bütün bu girişimlere rağmen Rum tarafı olumlu yanıt vermedi bunlara ve 1'e 10 kat hatta daha maliyetli bir yöntem olan Rodos üzerinden bunun taşınması yönünde hâlâ ısrarları devam ediyor. Ama bu, Ada'daki güven ortamının bozulmasına ciddi şekilde de devam ediyor şu anda.

Avrupa Birliği'nin, bildiğiniz gibi, Mali Yardım Tüzüğü ve Doğrudan Ticaret Tüzüğü'yle ilgili Sayın Genel Sekreter Kofi Annan'ın 28 Mayıs 2004 tarihli raporunda bir çağrısı vardı izolasyonun kaldırılması ve Rum tarafının engellemeleri karşısında bunların aşılabilmesi için ama bunlar maalesef etkisiz kaldı. Avrupa Birliği Komisyonunun hazırladığı Mali Yardım Tüzüğü maalesef iki yıl aradan sonra onaylanmasına rağmen, Doğrudan Ticaret Tüzüğü hiçbir şekilde -Rum tarafının engellemeleri sonucunda- onaylanamadı. İzolasyonların kaldırılması anlamında herhangi bir adım maalesef bu anlamda atılmadı.

Avrupa Birliği'nin 2004 ile 2012, yani sekiz yılda atmış olduğu 1 tek adım var Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; o da 2 Kıbrıslı Türk parlamenterin Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde oy hakkı dışındaki tüm çalışmalara katılması, gruplarda yer alması, komitelere üye olması yönünde almış olduğu karar. Ki, o ilk 2004'teki 2 üyeden 1'isi de bendim ve dört buçuk yıl Avrupa Konseyi Parlamenterler Meclisinde o bağlamda çalışmalarımız oldu. Tek atmış oldukları olumlu adım buydu.

Buna karşın, İslam İşbirliği Teşkilatının izolasyonun kaldırılması yönünde aldığı kararlar daha etkin bir şekilde uygulandı ve İslam İşbirliği Teşkilatı kurumları ve üye ülkeleriyle temaslarımız ve ilişkilerimiz yoğun bir şekilde devam ediyor ve ilerlemekte bugünlerde.

Biz önemli toplantılara ev sahipliği yaptık bu geçtiğimiz 2011 ve 2012 yılında. "İslam İşbirliği Teşkilatına Üye Ülkelerde Yüksek Öğrenim Hizmetleri" konulu forum Kasım 2011'de, bu toplantımızdan hemen bir ay sonra -size yapılacağını söylemişim geçen defa- Bakanlığımız ile İslam İşbirliği Teşkilatı Genel Sekreterliği ortak organizasyonunda gerçekleşmiş ve İslam İşbirliği Teşkilatına üye tüm ülkeler katılmıştır.

Kuzey Kıbrıs'taki yatırım olanaklarına ilişkin, "Kuzey Kıbrıs'a yatırım" konulu forum ise Nisan 2012'de, bu yılın içerisinde, Bakanlığımızla İslam Kalkınma Bankası Yatırım Grubu ortak organizasyonunda yine Girne'de gerçekleştirilmiştir. 2013 yılında da, bildiğiniz gibi, bir su projemiz var, çok önemli bir su projemiz var ve su konferansının İslam İşbirliği Teşkilatıyla bakanlığımız ortak organizasyonunda Girne'de gerçekleştirilmesi yönünde çalışmalarımız devam ediyor. Aynı zamanda, yine, İslam İşbirliği Teşkilatı-İslam Ticareti Geliştirme Merkezinin ortak organizasyonunda, "Küreselleşme Bağlamında İhracat Teşviki ve Yatırım Stratejileri" konulu çalıştay da bakanlığımızla yine İslam İşbirliği Teşkilatı ortak organizasyonunda gerçekleştirilecektir önümüzdeki 2013 yılı başında.

Kıbrıs Türk halkının bu dönemde attığı en önemli adımların başında da, kuşkusuz, Ekonomik İşbirliği Teşkilatının 12'nci zirve toplantısında Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin teşkilata gözlemci üye olarak kabul edilmiş olması gelmektedir. Burada, tabii, 93

yılından itibaren yapılan çalışmalar ve toplantılarına katıldığımız bu teşkilata gözlemci olarak kabul edilmemiz, hem diğer üye ülkelerle olan ilişkilerin geliştirilmesi, karşılıklı iş birliğinin sağlanması açısından hem de daha güçlü bir şekilde Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin sesinin duyurulması anlamında çok ciddi bir katkı sağlayacaktır diye düşünüyoruz.

Bu bağlamda, yine, 2013 yılında Türkiye'nin koordinatörlüğünde ülkemizde düzenlenmesi öngörülen Ekonomik İşbirliği Teşkilatına üye ülkeler uluslararası üniversite spor turnuvası etkinliğinin de önemli bir dönüm noktası olacağını düşünüyoruz çünkü bildiğiniz gibi, bundan çok kısa bir süre önce, Fenerbahçe futbol takımıyla AEL Limassol futbol takımı arasında 8 Kasım 2012 tarihinde güneyde yapılan maç çerçevesinde olumsuz gelişmeler ortaya çıkmıştır. UEFA kuralları uyarınca ana vatan Türkiye'nin futbol takımının yani Fenerbahçe futbol takımının oynayacağı maç için güneye Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden geçmesine izin verilmemiştir ve daha uzun bir yolculuk yaparak Atina üzerinden ancak güneye gelmesi yönünde, aslında, bence, herhangi bir sportif maksat taşımayan bir karar UEFA tarafından üretilmiştir. Bu maçı müteakip, Fenerbahçe takımının, kuzeyi, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni ziyaret etmesi de Rumlar tarafından engellenmiştir maalesef ki hiçbir şekilde aslında hakları olmayan bir normal geçiş, yasal geçiş kapıları olan şu anda bir statü vardır ve bunun da engellenmesi gerçekten bizi çok üzmüştür ve tehditlerle engellenmiştir, o da bir başka önemli noktadır.

Şimdi, ana vatan Türkiye takımlarının bile, spor takımlarının bile bizimle maç yapamayacak durumda olması, Kıbrıs Türk takımlarıyla dostluk maçı dâhil her türlü sportif müsabakada bulunmasının Rumlar tarafından engellenmesi ve UEFA'nın, FIFA'nın ve Avrupa'nın diğer federasyonlarının buna maalesef izin veriyor olması da bu olayın vahametinin boyutunu açıkça ortaya koymaktadır. İşte, bahsettiğim Ekonomik İşbirliği Teşkilatının bu çerçevedeki uluslararası spor oyunları, o açıdan bizim için önem taşımaktadır.

Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; biz, tabii, Rum tarafının ekonomik sıkıntılarının, şu aşamada, hepinizin bildiği gibi çok yoğun bir noktada olduğunu biliyoruz. Uluslararası camia, Rum tarafının buna rağmen, çözümsüzlük yönündeki bu gösterdiği iradeye ve hiçbir adım atmamasına, izolasyon ve ambargolar konusunda en ufak bir adım atmamasına anlam veremiyoruz ve bu, çözüme gerçekten yapıcı bir katkı koyamıyor ve hiçbir şekilde Rum tarafı çözüme yaklaşma konusunda istekli değil.

Önümüzdeki dönem, tabii, beklenti ve gelişmeler aslında şu anda çok olumlu gözüküyor bizim tarafımızdan. 2013'teki başkanlık seçimleri Rum tarafında merakla bekleniyor ama burada, DİSY Başkanı Nicos Anastasiades'in kazanması olası olarak gözüküyor yani büyük bir olasılık olarak gözüküyor. Birleşmiş Milletler başta olmak üzere bütün çevreler bir fırsat penceresi olacağına inanıyorlar Sayın Anastasiades'in seçilmesinin. Kendileriyle görüştüğümüzde aldığımız izlenimler bunlar.

Ama bir de tarihî gerçeklere bakmak lazım bu noktada ki nasıl inançlı olabiliriz? 2004 yılındaki referandumu hatırlayalım. Rumların "hayır" oyu kullanması yönünde Rum lider Papadopoulos günlerce çağrı yapmıştı ve ardından, çözüm vaadiyle seçimi kazanan Sayın Hristofyas'ın müzakerelerde yeni bir umut ışığı olarak görüldüğünü de bütün dünya ortaya koymuştu. Hatta bazıları daha da ileri giderek "Çözüm gerçekleşti çünkü Sayın Hristofyas'a Sayın Talat çözer." demişlerdi ama aradan uzun bir süre geçmesine rağmen Sayın Hristofyas'ın da herhangi bir çözüm yönünde ciddi isteksizliği olduğu ortaya çıkmıştı ki Sayın Hristofyas ve partisi AKEL ilk defa iktidara geliyordu yıllar sonra güneyde ve çözüme yakın, çözümü isteyen bir taraf olarak gözükmekteydi.

Geçmiş deneyimin ışığında, bu gelişmeler Kıbrıs sorununun yaratıcısı olan EOKA'cıların partisi olan DİSY'nin lideri Anastasiades'in kazanması noktasında nasıl bir çözüm ortaya koyabileceği konusunda ciddi endişelerimiz vardır ve aslında EOKA'cıların partisi DİSY'nin liderinden bir çözüm beklemek, bizce, esasen bir ironiden ibarettir.

Önümüzdeki dönemde biz kapsamlı çözümün önünü açacak bütün adadaki gerçekler ışığında çözüme hazır olduğumuzu zaten her defasında ortaya koymuş bulunmaktayız ama esas ikna edilmesi gereken de Rum tarafıdır bu noktada ve Birleşmiş Milletlerden de beklentimiz, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri, bu noktada, objektif bir değerlendirmeye eli yılı aşkın süredir devam eden bu görüşmelerde neden çözüme ulaşamadığını ortaya koymasındır çünkü müzakerelerin sonuç odaklı olması ve kesin bir takvime bağlanmasını maalesef, bir türlü, Birleşmiş Milletler söylemesine rağmen de, ortaya koyamamıştır. Olası bir müzakere sürecinin 2013 Nisandan itibaren başlayacağı da düşünülürse anlaşmanın iki tarafın referandumuna sunulması hedefiyle ve bir tarih olarak belirlenmemesi hâlinde yeniden bir hayal kırıklığının ortaya çıkacağı kesindir.

Sayın Ban Ki-moon -Birleşmiş Milletlerin gündeminde, tabii, son dönemde Suriye konusu ciddi şekilde yer almasına rağmen- en önemli konunun Kıbrıs konusu olduğunu mütemadiyen söylemektedir. Ama bizim önümüzdeki dönemde de kendilerine net olarak kırmızı çizgilerimiz ortaya konmuştur. Bunlar gayet net olarak bilinmektedir: 2 halkın siyasi eşitliği, 2 kurucu devletin eşit statüsü, sulandırılmamış 2 kesimlilik ve ana vatan Türkiye'nin etkin garantisi. Bunun dışındaki her noktayı tartışıp çözüm için de her

noktada ilerleme sağlanması için açılım yapmaya, ileri gitmeye hazır olduğumuzu zaten samimiyetle söylemiş bulunmaktayız. Bu 4 nokta dışında bizim gerilemeyeceğimiz veya çözüm için olumlu bir ivme kazanılmayacak nokta olmadığını düşünüyoruz.

Bu bağlamda, Rum tarafının, Kıbrıs Türk tarafının üzerindeki izolasyon ve ambargolar konusunda bir adım atılması durumunda, güneyin bu adıma karşılık veremeyeceği ve bir çözüme ikna olabilesinin tek yolunun... Şu anda Avrupa Birliği, dünyanın konuyla ilgili diğer uluslararası güçleri bir adım atmadığı takdirde Rum tarafının bir çözüme ikna olmasının mümkün olmadığı görülmektedir. Eğer böyle bir adım atılırsa... Ki bu -size bir örnekle açıklayabilirim- pasaport olayında yaşandı. Örneğin 2004 referandumundan sonra Amerika Birleşik Devletleri ve İngiltere'nin baskısıyla Güney Kıbrıs, Kıbrıslı Türklere de Avrupa Birliği pasaportu anlamını taşıyan Güney Kıbrıs pasaportunu verdi. Buna Rum tarafınca karşı çıkıldığı veya istenmediği bilinmekteydi o dönemde ama Avrupa Birliği ve özellikle de İngiltere eğer o pasaportu Kıbrıslı Türklere vermezse İngiltere'nin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti pasaportunu vizesiz olarak tanıyacağı yönündeki tehdidi sonrasında o pasaportları vermeye mecbur olduğunu biliyoruz. Tabii ki bunun, herhangi bir şekilde bizim istediğimiz veya bize Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti anlamında bir ilerleme olduğu söylenemez ama İngiltere'nin ve Amerika'nın veya konuyla ilgili süper güçlerin, diğer güçlerin diyelim, uluslararası güçlerin, istendiği takdirde Rum tarafına adım atılabileceğini gösteren çarpıcı bir örnek olarak durmaktadır. Dolayısıyla, biz çok uluslu bir sorun olan Kıbrıs sorununun da bu şekilde Rum tarafına yapılabilecek "ciddi bir baskı" demeyelim de Rum tarafının bu konudaki politikalarını terse çıkaracak bir adımın atılmasıyla ancak olumlu bir yöne doğru gidebileceğini düşünüyoruz.

Su projesi, biraz önce bahsettim, çok önemli bir proje. Aynı zamanda bu projeye birlikte Türkiye'den elektriğin de gelebileceğini Sayın Başbakan Recep Tayyip Erdoğan ortaya koymuştu. Bu, Rumlara da önemli bir mesaj vermektedir aslında çünkü adanın su ve elektrik konusunda ciddi problemleri vardır ve biz 200 megabayt elektrik aktarılması -suyla birlikte- gündemdeyken, Rum tarafının bugün bizden aldığı elektriğin 3 katı, 4 katı maliyetle İsrail'le bir ortaklık yaparak bir İsrail firmasının güneyde ürettiği elektriği 4 katına yakın fiyatla satın aldığını da biliyoruz, sırf Türklere almamak için. Dolayısıyla, ekonomik sıkıntılarla boğuşmakta olan bir güney varken ortada -gerçek varken- hem su hem de elektriğin, böyle bir su ve elektrik projesinin barışçıl bir çözümün ciddi anahtarı olabileceğini de Rum tarafına çağrı yaparak mütemadiyen, biz -ve ana vatan Türkiye yetkilileri de- ortaya koymaktayız.

Adanın doğal komşusu olan ana vatanımız Türkiye'nin, tabii ki adanın etrafındaki hem doğal gaz hem petrol hem su-elektrik -biraz önce bahsettiğim- kaynaklarının iki tarafın faydalanması hâlinde çok önemli bir stratejik komşu olarak hem pazarlanması hem satılması hem kullanılması yönünde çok büyük bir faydası vardır ama Rum tarafı maalesef, bunu, ana vatan Türkiye'nin bu olumlu komşuluk noktasını görmeyip Türkiye'yi adada işgalci olarak suçlamaya devam etmektedir. Biz bu açıdan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin yurt dışındaki hem temsiliyetinin hem de tanıtılmasının önemini son dönemde daha da yoğunlaştırdık Sayın Başkan, sayın milletvekilleri ve bu amaçla, Türkiye'deki büyükelçiliğimiz ve konsolosluklarımıza ilaveten, uzun bir süredir bulunmakta olan Amerika'daki Washington ve New York temsilcilikleri; Avrupa'daki Londra, Brüksel, Cenevre, Roma, Stockholm ve Berlin temsilcilikleri; Asya'da İslâmat, Bişkek, Bakü; Basra Körfezi'nde Abu Dabi, Manama, Doha, Muskat ve Kuveyt Temsilcilikleri; Orta Doğu'da ise Tel Aviv Temsilciliği olmak üzere toplam 21 adet yurt dışı uygulama birimi, bunların birçoğu son üç dört yıl içerisinde açılarak faaliyetlerini sürdürmeye başlamışlar veya sürdürmeye devam etmektedirler.

Bu anlamda, gerçekten, Norveç'ten -bunu söylemekte bir beis görmüyorum- Finlandiya'dan ve başka bazı Avrupa Birliği ülkelerinden ve bunun dışında da İslam İşbirliği Teşkilatına üye ülkelerin birçoğundan temsilcilik açma yönündeki taleplerimiz olumlu yanıt almış bulunmaktadır. Mümkün olan en kısa süre içerisinde temsilcilik sayılarımızın daha da artırılması da gündemdedir.

Ben, Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; çok teşekkür ediyorum. Böyle bir toplantı fırsatı bizim için çok önemli. Sayın Dışişleri Komisyonu Başkanı ve değerli üyeleri, ilk toplantınızı bizimle yapmıştınız seçim sonrasında. Kıbrıs konusunu her zaman biz konuşmaya hazırız, her zaman sizinle, özellikle Dışişleri Komisyonu -ümit ederim Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Medisi de bir Dışişleri Komisyonu kurar, bu yönde mutlaka bizim çağrılarımız vardır- çok önemli bir komisyonumuz. Biz her zaman, ilerleyen aşamalarda da -çünkü önümüzdeki dönem de, önümüzdeki yıl da bu konuda yoğun geçecektir diye düşünüyoruz- gelip sizinle bu toplantıları yapmaya hazırız.

Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan, sayın milletvekilleri.

BAŞKAN – Sayın Bakan, çok teşekkür ediyoruz. Gerçekten, bizi, tüm detaylarıyla, Kıbrıs konusunun son aşaması, bu durumdaki işte kaydettiği aşama hakkında bilgilendirdiniz. Biz, Dışişleri Komisyonu olarak ilk ziyaretimizi de -yurt dışı ziyaretimizi de- Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne yapmıştık. O nedenle de bir an önce Kuzey Kıbrıs'taki Türk meslektaşlarımızın bir dışişleri komisyonu oluşturarak bizleri burada ziyaret etmelerini de heyecanla bekliyoruz.

Ben, izin verirseniz, basın mensuplarına şimdi teşekkür edeyim. Sonra belki Dışışleri Komisyon üyelerimizin size soracağı bazı hususlar vardır, onlara geçelim.

Teşekkür ediyorum basın mensubu arkadaşlarımıza.

Söz almak isteyen Komisyon üyelerimize söz vereceğiz.

Sayın Alaboyun, buyurun.

ALİ RIZA ALABOYUN (Aksaray) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Özellikle Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz yoğun programı içerisinde komisyonumuza gelip de bilgilendirdikleri için.

Özellikle 1974 yılından bu yana, sanıyorum otuz sekiz, otuz dokuz yıl geçti, öncesi de var, siz söylediniz, aşağı yukarı elli yıldır dediniz ama yani 74'ten sonra ele alırsak, bu süre içerisinde onlarca görüşme yapıldı. Avrupalıların tabiriyle "open ended" görüşmeler bunlar yani sonucunun nereye varacağı belli olmadan sürekli değişen görüşmeler ve bu süreç içerisinde de yeni jenerasyonlar yetişti her iki tarafta da ve bunların birbirleriyle yaşama arzusu var mı, yok mu, bunlar nedir, bilinmiyor. 2004'teki referandumda da o zamanki devlet başkanı çıktı televizyona, dedi ki... Özellikle referandumu destekler mahiyette Avrupa Birliği, Birleşmiş Milletler, bu tür ülkelerde, işte, biz bunu destekliyoruz mahiyetinde birtakım girişimler olmasına rağmen, referandumdan birkaç hafta önce, sanıyorum bir gün önce "Ben devlet devraldım, cemaat devredemem." dedi. Yani belki de Kıbrıs Rumlarının ana politikasının belkemiği, çerçevesi bu. Yani bunlar şu an bütün adayı, ele aldıkları devleti bir türlü devredip de cemaat statüsüne düşmek istemiyorlar ve Türklerin de mevcut cemaat statüsünden devletin ortağı olmasını istemiyorlar. Amiyane tabir ile "Türkler bizim bünyemizde bir azınlık olarak demokratik haklarını kullansınlar ama bu ülkenin sahibi de, gücü de, kontrolü de bizde olsun." yaklaşımı içerisindedir.

Biz de tabii, 12 Eylül'den sonra, Kenan Evren zamanında ilk defa -adanın yüzde 37'si Türkler tarafında- ama "29 artı"yı da biz telaffuz ettik. Bazı görüşmeler başlayabilsin diye "Maraş'ı veriniz." dedik. Bunlar bir anlamda taviz olmuyor mu? Yani 29 artıyı biz teklif edene kadar, keşke görüşmelerde pazarlık unsuru olarak bunu daha güçlü olarak kullansaydık. Bu konuda bir görüşünüzü almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Teşekkür ederim Sayın milletvekilimiz.

Şimdi, tabii, görüşme süreçleri çok önemli dönüm noktalarından geçerek bugünlere geldi. Bunların başında, tabii, 74'ten sonra baktığımız zaman, 77-79 Doruk Anlaşmaları, 1985'teki Perez De Cuellar Belgesi, 1991'deki Ghali Fikirler Dizisi, 2004'teki Annan Planı çok önemli dönüm noktalarıydı. 29 artı, Ghali Fikirler Dizisi içerisinde ve 1985'teki Perez De Cuellar Belgesi'nde tekrarlanmış oranlardı. Ancak bunların hepsinin sonunda bir şey vardı ki bu, Annan Planı'nda da vardı. Annan Planı'nda çünkü 29 artı aslında esas olarak alınmış bir noktada değildi, 29 artının çok gerisindeydi Annan Planı. Bu anlaşma metinleri veya bu öneriler eğer iki taraftan biri tarafından reddedilirse, bu sonuç hükümsüz olur yani "null and void"dir şeklinde ki Annan Planı'nda da ona benzer bir tabir vardı. Dolayısıyla 29 artının o dönemde, o şartlar içerisinde Kıbrıs Türk tarafı veya Türkiye tarafından kabul edilmiş olması, anlaşmanın o şartlar altında bir çözüme gidebilmesi ve o koşullar içerisinde... Ki orada aslında 2 kesimlilik de vardı; 2 bölge, 2 toplumlu federal bir yapı vardı özellikle 85'teki ve 91'deki belgelerde. 77-79 Doruk Anlaşmalarında daha da açıkltı o yani 2 bölge, 2 toplumlu federal sistem ve kimin başkan, kimin başkan yardımcısı olacağının da belirtilmediği aslında ama tabii ki doğal olarak, Rumların başkan, Türklerin başkan yardımcısı olacağı ve ayrı ayrı seçilecekleri noktasındaydı. Annan Planı'ndan sonra çapraz oy da gündeme geldi mesela, son, 2008'den sonra. 2'li seçimin de, örneğin birinin diğer taraftan da oy alabileceği şekilde bir çapraz oy meselesi de gündeme geldi. Yani o süreçlerde konuşulanların daha sonraki görüşmelere temel teşkil ettiği doğru ama bunların değiştirilemez bir gerçek olarak...

Örneğin Maraş. Şimdi, Maraş konusu, Birleşmiş Milletler tarafından ve Avrupa Birliği yetkilileri tarafından sürekli gündeme getiriliyor ve Maraş'ın Rumlara verilmesi isteniyor. Oysa Maraş konusunun Rumlara verilmesi sadece 77-79 Doruk Anlaşmalarında Denktaş-Makarios zirvesinde ele alınmış ve bir anlaşma olacağı takdirde Maraş'ın da Rum tarafına toprak tavizi olarak verilebileceği – aslında, kapalı kalması da ondandı zaten- bir noktaya gelinmişti ama ondan sonra o anlaşmalar bertaraf edilince ki berhava edilmesinin sebebi de Sayın Clerides'ti 79'da, ondan sonra Maraş konusu bir daha gündeme gelmedi hiçbir şekilde. Hatta, son dönemde Maraş'ın açılması konusu ama kimin yönetiminde açılacağını da Birleşmiş Milletler ortaya koyamadı. Yani açılması istendi ama kimin yönetiminde, ortaya koyamadı.

Dolayısıyla bir bütünlüklü çözüm aslında bunların şeyidir yani bütünlüklü, kapsamlı bir çözüm. Bir kapsamlı çözüme ulaşmak noktasında Maraş da bütünlüklü çözümün bir parçasıdır, toprak tavizi de veya “toprak tavizi” demeyelim adına, “toprak ayarlaması” da bütünlüklü çözümün bir parçasıdır. Sonuçta bu noktadayız.

BAŞKAN – Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Her şeyden önce Sayın Bakana teşekkür etmek istiyorum.

Komisyonumuza gelişlerinde hakikaten bize çok kapsamlı ve içerikli bilgiler veriyorlar ve bizim güncel olarak takip etmeye çalıştığımız bu konuda bize Batılıların “inside information” dedikleri içeriden bilgi vermek suretiyle çok yardımcı oluyorlar. Çok teşekkür ederim.

Kıbrıs konusu, tabii, bizim partiler olarak üzerinde birleştiğimiz ve destek verdiğimiz bir konu ve Kıbrıs konusu Türkiye'nin uluslararası alanda izlediği konular içerisinde en haklı olanlardan biri ama haksız görülen bir konu olarak ilerliyor şimdiye kadar.

Şimdi, ben burada şeyi söylemek istiyorum, Sayın Bakanın söylediklerinden doğru mu anladım demek için soruyorum: Şimdi, Kıbrıs konusunda müzakereler sonsuza açık olarak, ucu açık olarak sonsuza doğru gidiyor. Hiçbir ilerleme yok, öteden beri yok. Biz gençliğimizde bu konuyla çok uğraştık, orta yaşlılığımızda tekrar uğraştık. İleri yaşımızda da gene bu konunun içerisinde, çok, bu Kıbrıs konusunda Lefkoşa, Ankara ve New York gibi 3 ucunda görev yapan insanlardan biriyim ben. Çok az sayıda bizim Dışişleri Bakanlığında...

BAŞKAN – Sayın Korutürk, aynı gün doğduğumuz için ileriki yaşlardan bahsetmemenizde yarar görüyorum.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Daha ileriki yaşlarda da, Allah ömür verirse, gene bu konunun bu şekilde gittiğini göreceğiz diye çekiniyorum, onun için söylüyorum bunları.

Fakat, şimdi, demek istediğim şu: Bu konular bu şekilde ucu açık gittiği müddetçe ve Rum kesimi de Avrupa Birliği tarafından, kendilerinin de büyük üyelerinin de yanlış olduğunu anladıkları bir kararla Avrupa Birliğine üye yapıldıktan sonra artık bunun bu şekilde ucu açık gitmesinde sonuç alma bakımından bir anlam yok. Rumların yaptığı, herhâlde, Avrupa Birliğinin bugün içinde bulunduğu sıkıntıları nasıl olsa atlatacağı düşüncesiyle ileride Avrupa Birliğinin avantajlarından Kıbrıs Türkleri yararlanmak için tedricen bize doğru kayacaklar ve neticede bu iş bitecek diye bekliyorlar. Belki Makarios' un 1960 devletinde yapamadığı sabrı gösterip o sabır içerisinde bu işi kendi etraflarında kapatmak istiyorlar.

Şimdi, bunları bir şekilde masaya oturtabilmek ve bugünkü çözümü her iki tarafın da kabul edeceği 2 halklı, 2 kesimli bir federasyona çevirebilmek için bunlara bir teşvik edici unsur lazım. O teşvik edici unsur da muhtemelen bu işin ilanihaye böyle gitmeyeceği, eğer bir noktada anlaşılacaksa, bu 2 tarafın birbiriyle bir araya gelemeyeceği anlaşılırsa o takdirde başka çözümler üzerinde durulabileceği. Bunun bir örneği, biliyorsunuz, Etiyopya'yla Eritre arasında yaşandı. Çok uzun süre birleşme çabalarında bulunuldu, sonra dediler ki: “Bunlar olmuyor, birleşmiyorlar, bari 2 ayrı devlet olarak ortaya çıksınlar, 2 ayrı devlet eğer bir noktada kendi menfaatlerinin birleşmek olduğunu kabul ederlerse gene aralarında birleşirler.”

Sormak istediğim:

1) Bu hareket tarzını mı Hükûmetiniz uygun görüyor?

2) Böyle bir hareket tarzı üzerinde Kıbrıs'taki diğer siyasi partilerin tutum ve görüşleri nedir? Bu şeyler, dış politikanın yapıcı ve sağlam olabilmesi, bunun ulusal bir destek görmesine bağlı, ulusal politika olmasına bağlı. Dolayısıyla bir toplumsal uzlaşması lazım bunun etrafında. Böyle bir uzlaşma var mı veya da olması için bir eğilim var mı?

3'üncü sorum: Bu konu Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile hükûmetiniz arasında koordine ediliyor mu ve tarafların bu konudaki görüşleri nedir?

Çok teşekkür ederim.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, buyurun.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerimiz; bu, Kıbrıs'la ilgili politikalar, tabii, ana vatan Türkiye'yle ve Türk Dışişleriyle bizim aramızda bir ortak politikayla yürütülüyor. Yıllardır böyledir. Dolayısıyla biz hep bir kapsamlı çözüm üzerinde ve çözüm iradesini ortaya koyarak B planını hiç konuşmadık bugüne kadar. Aslında Rum tarafı, biz “Ucu ilanihaye açık görüşmeler veya ilanihaye devam edemez.” dediğimizde, aslında söylemek istediğimiz, 2 ayrı devletin şu anda var olduğu, bu 2 ayrı devletin bütün kurumlarıyla -özellikle Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tarafını söyleyebilirim ben-

bir demokratik yapısıyla, siyasi partileriyle, işte, yargısıyla, sivil toplumuyla ciddi bir devlet yapısı ve organizasyonu ve ekonomisiyle bugün ayakta durduğunu ve bunun 2 ayrı devlet olarak zaten şu anda devam ettiğini bütün gelen giden muhataplarımıza anlatıyoruz ve aslında, devam etmezse budur, yani 2 ayrı devlettir bu devam etmeyecekse. Onu Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ni güçlendirerek ortaya koyuyoruz.

Şimdi, 2 ayrı devlet noktasını biz hiçbir zaman telaffuz etmedik çünkü Birleşmiş Milletlerin bu konudaki çabalarının devam ettiğini görüyoruz yani onlar inanıyor ki şimdi Sayın Anastasiades seçilecek ve yine bir umut var. Ama biz bunu, işte, biraz önce söylediğim ironiden ibaret görüyoruz çünkü EOKA'cıların partisinin liderinin gelip diğerlerinin yapamadığını yaparak bir çözümde – yani Birleşmiş Milletler parametrelerinde bir çözümde- bir adım atacağına biz inanmıyoruz yani bu kesin. Dolayısıyla oraya doğru zaten gidiyor ama bunun KKTC'deki, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki oransal tarafı nedir? Yüzde 70'ile mutlaka Rumların uzlaşmazlığı şu anda tescil görüyor yani Rumların uzlaşmaz olduğu, dünyanın, Avrupa Birliği'nin özellikle güvenilir bir kurum olduğu yaklaşık 65-70 oranlarıyla Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki yoklamalarda ortaya çıkıyor. Dolayısıyla, böyle bir noktaya doğru gidildiğinin artık Kuzey Kıbrıs Türk halkı tarafından da görüldüğü... Ki Annan Planı'na kadar öyle değildi, tam tersiydi oranlar, yani 65-70'le 2 bölge, 2 toplumlu federasyon tezi çıkıyordu. Şimdi yüzde 65-70'le Rum tarafıyla bir tarafa varılamayacağı ve uzlaşmaz olduğu çıkıyor. Dolayısıyla böyle bir şey var.

Ama, şimdi, Etiyopya-Eritre örneği aslında Somali'de de yaşanıyor son zamanlarda. İngiltere, Somali'de 2 ayrı devlet gibi bir tezi götürmeye çalışıyor, "Orada da 2, başka bir devlet kurulsun." diyor ve bunu söylerken çok ilginçtir, ortaya, işte, "Burada bir yapı var, bu yapının yargısı, sivil toplumu, her şeyi var, dolayısıyla bir devlet olması gerekir." diyor. Oysa bizim tarafa baktığında İngiltere - konuyu çok daha iyi bilen İngiltere- orada çoktan bunun oluştuğunu söyleyemiyor veya söylemiyor. Dolayısıyla, aslında, dünyanın da ne kadar "ikiyüzlü" diyelim artık, two-faced yani bu, bakış açısı içerisinde olduğunu görüyoruz yoksa normal olarak bakıldığında 2 ayrı devlet zaten olmuş durumda.

BAŞKAN – Sayın Gür, buyurun.

NAZMİ GÜR (Van) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Bakan, hoş geldiniz. Gerçekten çok aydınlatıcı bilgiler verdiniz. Kendi adıma söyleyeyim; süren görüşmeler ve müzakereler konusunda bu kadar aydınlatıcı, geniş, ufuk açıcı bilgilendirmeyi ilk kez komisyon üyesi olarak aldım. Tabii, önceki toplantınızda maalesef yoktum ama bu eksikliği de böylece gidermiş oldum. Verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederim.

Öyle görünüyor ki müzakereler daha çok su alacak, yani bu, çok zaman alacak yani bu pilavın biraz daha suya ihtiyacı var. Ama konuşmanızda 2 önemli şeyden bahsettiniz: Birincisi: Güney Kıbrıs'ın özellikle Ada'nın güneyindeki parsellerde doğal gaz ya da petrol aramaları konusunda uluslararası şirketlere ruhsatlandırma yoluyla arama başlattığınızı söylediniz. Buna karşılık, siz de, Türkiye'de, özellikle Piri Reis Gemisi üzerinden, bazen çıkan parseller olsa bile arama yaptığınızı söylediniz. Kuzey Kıbrıs tarafında bir sonuca ulaşıldı mı acaba, yani doğal kaynakların rezervi ya da çıkarılabilirliği, işletmesi anlamında?

İkincisi: Biliyorsunuz, Türkiye-İsrail ilişkileri kopmuş durumda. Rumların da İsrail'i orada devreye koyması, acaba Kıbrıs sorununu daha mı kompleks hâle getirdi bu durum yani hem doğal gaz ya da doğal kaynakların varlığı farklı aktörlerin devreye girişi daha da mı kompleks hâle getirdi?

Bir üçüncü sorum: Bu su ve elektrik projesini son derece akıllı bir şekilde dile getirdiniz, bu ikisini de bir barış sürecine katkı gibi düşündünüz, bu yaklaşımı son derece soylu bir yaklaşım olarak ben algıladım. Ama karşı tarafın da yani Güney'in de, özellikle ekonomik bir krizle karşı karşıya kalırken, bu yeni su ve elektrik projesinin acaba iki tarafı birbirine yaklaştırmada bir rolü, yeni bir parametre olabilir mi?

Çok teşekkür ederim.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Türkeş'in buna ilave bir aynı konudaki sorusu var, onu da alalım.

Buyurun.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Tabii, tabii.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKES (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, her şeyden önce, ben de, burada bize vakit ayırdığınız için ve son durumu güncel bilgilerle bizlere aktardığınız için çok teşekkür ediyorum.

Diğer arkadaşımızın sorduğu konuya ek olarak bu Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin de İsrail ilişkileri üzerinde biraz durabilirsiniz; bir.

İkincisi: Bu hidrokarbon anlaşmaları doğrultusunda, Güney Kıbrıs Rum bölgesinde özel İsrail yerleşim bölgeleri, yani bu konuyla ilgili çalışanlardan 5 bin kişilik, 7 bin kişilik bir yerleşim köyü veyahut merkezinden bahsediliyor. Bunlar ne derece gerçektir? Bunlarla da ilgili eğer bilgi verebilirsiniz sevinirim.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Güney'de tabii değil mi?

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKEŞ (Ankara) – Güney'de, Güney'de...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Teşekkür ederim.

Birinci soru: Doğal kaynakların bizim tarafımızdan çalışmaları özellikle hem karada hem denizde -denizde durduruldu gerçi ama karada devam ediyor, denizde de geçici bir süre durduruldu- herhangi bir sonuca ulaşmak için biraz daha derine inilmesi gerektiğiyle ilgili son açıklamalar yapılmıştı bu konuda. Ancak, bu konu, tabii, biraz daha zaman alacak gibi gözüküyor.

İsrail konusu: İsraili iş adamlarının Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde konut ve sosyal tesis projesi bir de marina projesi şeklinde yatırımları vardı. Bu yatırımların bir kısmı tamamlandı. Özellikle konut alanında bir patlama yaşanmıştı 2004'ten sonra. O patlama içerisinde bazı İsraili firmaların ve İsrail ortaklığındaki bazı iş adamlarının Kuzey Kıbrıs'ta yatırımları bu alanda oldu. Bir de yat. marina projesi özellikle Karpaz bölgesinde çok büyük bir projeydi, hatta kırk dokuz yıllığına bizim tarafımızdan Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti devleti tarafından yer, arazi tahsis edilmişti. Orada, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti ortaklarıyla birlikte bir İsraili ama İngiliz vatandaşı iş adamının da büyük bir yatırımının şu anda sonuçlanmak üzere olduğunu biliyorum.

Bunun dışında bize herhangi bir talep gelmedi yani İsrail'le ilgili başka bir talep gelmedi ama güneyin tabii çok yoğun iş birliği olduğunu biliyoruz. Güney, elektrik konusunda, işte, dediğim gibi, şu anda elektrik üretimi İsrail'de; doğal gaz ve petrol arama çalışmaları İsrail'in büyük ortağı olduğu bir firmayla devam ediyor, su konusunda İsrail'le yoğun görüşmeleri var, Türkiye'den gelecek suya karşılık İsrail'den... Ama İsrail'den nereden su gelecek, onu da bilemiyorum. Doğal gazın taşınması konusunda yine İsraili firmalarla ihaleye çıkıldığı ve anlaşıldığı söyleniyor. İsrail'in, Güney'de... Tabii Türkiye ile olan probleminden sonra Rumlar İsrail'e yaklaştı ve karşılıklı ziyaretler oldu yani İsrail Başbakanı Güney'e geldi, Hristofyas İsrail'e ziyarette bulundu ve Türkiye ile olan bu İsrail'in problemini Rumlar işte, "düşmanımın düşmanı dostumdur" her zaman taktikleri budur gibi bir yaklaşımla İsrail'le çok yoğun ve sıkı ilişkiler içerisine girdiler ve bu bağlamda bir İsrail yerleşim biriminin güneyde kurulması da gazetelerde, manşetlerde yer aldı. Bizim, tabii, güneyle olan resmî bir diyalogumuz yok şey anlamında ama istihbari bilgiler çok kolay elimize geliyor. Böyle bir yerleşimin Baf tarafında -siz bileceksiniz tabii Kıbrıslı olmanızdan dolayı- Poli köyü civarında böyle bir birimin oluşturulabileceği yolunda, gazetelerde ben de izledim, istihbari bilgiler de o yönde. 10 bin, aslında bir sosyal konut projesi olarak açıklandı, sosyal site gibi açıklandı ama 10 bin kişi olduğu zaman tabii bu bir yerleşim bölgesi gibi oluyor. Böyle bir oluşumun olabileceği, hatta İsrail'in burada askerî güç de konuşlandırabileceği şeklinde konuşuldu. Ancak, tabii, buna, başta Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere ne der, ne dediler; o konuda herhangi bir resmî açıklama gelmedi. Çünkü orada İngiltere'nin üsleri var, askerleri var. Dolayısıyla, Amerika'nın, İngiltere'nin bu noktadaki tavırları da, İsrail için Kıbrıs'ta da önemli. Ama o konuda daha sonra herhangi bir gelişme duymadım yani, herhangi bir şekilde bir resmî açıklama yapılmadı ancak, maddi, ekonomik kriz içerisinde olan güneyin bu tip ilişkilerini Fransa'yla da sürdürdüğünü biliyoruz, yani Fransa'nın da bir askerî üst talebi vardı çünkü yine Baf bölgesinde, güneyde. İsrail'in böyle bir projesi var.

Rusya'nın tabii çok büyük yatırımları var, siz oraya girmediniz ama Rusya'nın da çok büyük yatırımları var, 50 milyar doların üzerinde bir yatırım hacmiyle aklanan bir Rus sermayesi olduğunu da biliyoruz, onun da çok önemli bir nüfusu var güneyde.

Dolayısıyla, güneyin yapısında bir İsrail eksikti açıkçası, o da geldi şimdi ve tamamlanmış oldu diye düşünüyorum. Ama İsrail'in eğer Türkiye ile ilişkileri kötü olmasaydı bu gelişmeler olmazdı, kötü olduğu için bu noktaya geldi. Bundan sonra ne olur? İsrail ilişkileri, Türkiye ilişkileri düzelirse bence o noktada kalır. Daha kötüye giderse orada da daha iyiye gider. Yani şey budur Rum tarafındaki.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun.

RİFAT SALT (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakanım, hoş geldiniz.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Hoş bulduk.

RİFAT SALT (İzmir) – Ben de teşekkür ediyorum güzel bildiriniz için.

Birkaç gün önce, Sayın Cumhurbaşkanınız, İstanbul'da bir seminerde -hatta televizyonda dinledim bunu- bir sitemde bulundu; Kuzey Kıbrıs'ın tanınmaması özellikle Müslüman devletler tarafından. Ama diğer taraftan -ben, yanlış biliyorsam lütfen düzeltin- mesela Pakistan'ın -hatta Pakistan Dostluk Grubu Başkanımız da burada- tanımaya hazır olduğunu biliyorum veya buna benzer birçok ülkenin, Kuzey Kıbrıs'ın tanınması konusuna sıcak baktığını biliyorum. Bu sitem nedendi? Yani hakikaten bilmediğim başka bir şey mi var, yoksa tanınması konusunda istekli misiniz yani bir uluslararası arenada? Bu birinci sorum.

Yine, sizinle benzer özellikleri taşıyan bir Kosova var, Kosova'yla olan ilişkilerinizi sormak istiyorum, bu konuyla ilgili görüş alışverişi yapıyor musunuz, gidip geliyor musunuz?

Bir üçüncü sorum: Kuzey Kıbrıs'ın imajı konusunda, uluslararası arenadaki imajı konusunda. Tamam, tanınması konusu ayrı ama en azından bilinmesi, sevilmesi uluslararası arenada, bu konuyla ilgili mesela Kuzey Kıbrıs'ın tanıtma fonu var mı? Bu konuda neler yapıyorsunuz?

Son sorum da: Güneyin iflasını açıklaması vardı, geçenlerde güneyin liderinin gözyaşlarıyla televizyonda iflasını açıklaması. Yani bunlar bir çelişki miydi? Mesela şimdi diyorsunuz ki: Rusların çok önemli yatırımları var, İsrail'in aynı şekilde. Yani bir çelişki mi var burada? Hem bir taraftan güney iflasını açıklıyor ama bir taraftan Rusların paralarını aklamalarından bahsediliyor, oradaki ticaret hacminden bahsediliyor, keza İsrail'in öyle ve bunun yanında da iflasını açıklayan bir ülkenin, mesela İsrail'den daha pahalı elektrik ve suyu istemesi, talep etmesi bu bir çelişki değil mi? Özellikle de, Türkiye'nin suyu vermesiyle beraber, stratejik bir suyun Kuzey Kıbrıs'a verilmesiyle beraber Kuzey Kıbrıs'ın güçlenmesi ve bu şekilde de Kuzey Kıbrıs'la güney arasındaki bu sıkıntının yumuşaması gündemde midir?

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Salt.

Buyurun Sayın Ediboğlu.

Sayın Bakanın, tabii başka randevuları var. Bir son on dakika olarak telakki edelim.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKER (Ankara) – Yakalamışken bırakmayalım.

BAŞKAN – Sonraki 7 uluslararası anlaşmayı bitimine kadar geçireceğinize söz verirsiniz, Sayın Bakanı burada birkaç saat daha tutabiliriz Sayın Türker.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Zaten hepsini peşinen imzalıyoruz Sayın Başkan.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakana hoş geldiniz diyorum ülkemize ve verdikleri bilgilerden dolayı da kendisine teşekkür ediyorum.

Sormak istediğim soruların birçoğu soruldu, ben bir tek soru soracağım.

Rifat Bey değindi ama daha net olacak sorum: Arap ligi ülkeleri ve Türkî devletlerin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyetini şu ana kadar tanıması olmamalarının önündeki engel nedir? Net bir soru.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Teşekkür ederim.

Pakistan'dan başlayalım, Sayın Cumhurbaşkanımızın açıklamasıyla ilgili sayın milletvekilimizin sorusu: Şimdi, biz, şu ana kadar resmen tanınma istemedik, doğrudur. Yani bunu neden yapmadık? Çünkü görüşmeler konusunda ikna edici bir noktada olmamız gerektiğini düşündük. Bu da neydi? Biz sonuna kadar bir anlaşmayı zorladık, anlaşma olamayacağını herkesin görmesini istiyoruz. Yani "Kıbrıs'ta bir anlaşmaya varılması özellikle güneyin bu tavrından dolayı mümkün değildir."in görülmesi gerektiği noktasıyla henüz resmî olarak bir tanınma talebinde bulunmadık. Ama bütün girişimlerimiz, aslında, Birleşmiş Milletlere bunu söyletmek noktasında. Yani açılım yapıyoruz, öneri ortaya koyuyoruz. Rum tarafı reddediyor. Bir adım atıyoruz, Rum tarafı reddediyor. Mülkiyet konusunu konuşuyoruz reddediyor, yürütme konusunu konuşuyoruz, reddediyor ve bir şekilde Sayın Ban Ki-moon'a ısrar ediyoruz, görüşmelerin bir dead line'ı olması lazım, siz "end game" dediniz, e, onu da oynadık. Bir son tarih konması lazım. Bu son tarihi koyacak mısınız, koymayacak mısınız? Son 5 zirvede bunu zorladık, 8 zirve yapıldı, son 5'inde bunu zorladık, ki son 5 on iki ay içerisinde oldu, bu son on iki ay içerisinde oldu. Fakat geldi geldi o noktaya Sayın Genel Sekreter, koyacağını da söyledi, bir uluslararası konferans çağırabileceğini de söyledi ama orada kaldı. Şimdi, bunu, Birleşmiş Milletlere söyletmezsek... Örneğin, Kosova'ya değindiniz mesela, işte son Filistin konusu var, ama bizim Birleşmiş Milletlerdeki kararlara baktığımızda 541, 550 olsun, son almış olduğu kararlar, tarihsel

süreç içerisinde almış olduğu kararlar, 1968'deki karar hep güneyin yasal temsilci olduğunu kuzeyin ve kuzeydeki varlığına reddedildiğine yönelik kararlardır. Dolayısıyla, Birleşmiş Milletlere bunu söyletmediğimiz anda ve tanınma istediğimiz anda, Birleşmiş Milletlerden net bir karar çıkması da kaçınılmazdır. Yani oradan anlaşma ve görüşmeler Birleşmiş Milletler himayesinde devam ettiği ve Birleşmiş Milletlerin "Ben ümidimi kestim, artık burada anlaşmaya varılması mümkün değil." açıklaması gelmeden bir tanınma talebi ne son Filistin örneği ne Kosova örneği, oralardaki bir örneği yakalamamızı mümkün hâle getirmez. Biz, tabii, onları da çok iyi takip ediyoruz hem Kosova'yı hem Filistin'in durumunu ama çok farklı statüler, çok farklı gelişmiş tarihsel süreç içerisindeki olaylar. Maalesef, Kıbrıs konusundaki kararlar Birleşmiş Milletlerde hep bir anlaşma, 2 bölge 2 toplumlu bir Birleşmiş Milletler parametreleri çerçevesinde çözüm, bunun için de Birleşmiş Milletlerin himayesinde görüşmeler. Biz, bunu Birleşmiş Milletlere söyletmediğimiz takdirde -ki o noktaya geliyor geliyor duruyor- bir tanınma talebimiz... Evet, tanınırız ama örneğin 57 İslam ülkesi de tanıyabilir belki veya bunların birkaçı hariç tanıyabilir, çünkü Suudi Arabistan'dan, İran'dan, Mısır'dan -söylüyorum- pek ümidimiz yok ama o tanınmanın Birleşmiş Milletlerde yer bulabilmesi, Birleşmiş Milletler platformunda -ki önemli olan orasıdır diye düşünüyorum- bir kabul görebilmesi mümkün gözüküyor. Onun için, tabii ki İslam ülkelerinden, Sayın Cumhurbaşkanımız tanınma talebinde bulunmuş olabilir, onu belki ifade etmiş olabilir, o, gönülden istenendir, ama dediğim şartlar gerçekleşmedikten sonra, Birleşmiş Milletlerin dışında kaldıktan sonra, bizi tanıyacak olan ülkelerin ne kadar bunu sürdürebilecekleri, Pakistan'ın bu noktada ne kadar bunu sürdürebileceği noktasında tereddütlerimiz var. Sürdürebiliriz de, ama Birleşmiş Milletler önündeki bütün avantaj maalesef güneye geçer, bir anlaşmayı bıraktığımız veya anlaşma noktasından uzaklaştığımız için. Maalesef, çok zor bir konu Kıbrıs konusu. Tabii, işte, dediğim gibi, elli yıldır devam ediyor, çok karmaşık, kompleks bir mesele, içerisinde birçok güç var bunun. Yani işte son 2004'ten sonra Avrupa Birliği'ne girmesiyle Amerika Birleşik Devletleri, İngiltere, Avrupa Birliği, Rusya, İsrail, baktığımız zaman, Türkiye, Yunanistan, yani birçok aktörün rol aldığı ve tabii sahipsiz kalmış bir ada gibi de görünüyor. Yani kimin aslında tam yönetimiyle orada olduğu da, yani "Kimindir?" dediğinizde cevap bulamayan bir sorudur aslında Kıbrıs, çok da böyle ironiktir. Yani baktığınız zaman, Rodos, Girit, işte Sicilya, Sardunya, Korsika, Malta'da bir şeyler var, yani oralarda sahiplilik var, sahiplenilmişlik var ama Kıbrıs Akdeniz'de öyle bir pozisyonda maalesef duruyor.

Şimdi, bu kadar uluslararası aktörün rol aldığı bir küçük ada, maalesef, çok karışık bir sorunla da karşı karşıya. Karışık olması da işte, belki birçok tarafın işine geldiği için böyle duruyor, karışık duruyor. Bu açıdan, biz, maalesef, mecburen -mecburen diyorum- görüşmeleri devam ettirip bu zeminde devamlı sabırla devam etmek durumunda kalıyoruz. Yoksa çok kolaydır, bir anda "Bu Rumlarla anlaşmak mümkün değil, artık bunu görmediniz mi?" deyip çekilmek ama işte o sabrı göstermediğiniz zaman, Birleşmiş Milletler ve maalesef, o tarafa doğru yatkın olan bütün unsurları da onlara teslim etmiş oluruz diye düşünürüz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Son olarak Sayın Toskay ve Sayın Bak'a söz vereceğim.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Sayın Başkan, çok özür dileyerek, bir tanıtma fonu sorusu var.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Bizim Dışişleri Bakanlığımızın bir tanıtma fonu var, Turizm Bakanlığının tanıtma fonu var ve bir de 3'üncü bir tanıtma fonu olarak Cumhurbaşkanlığında bir tanıtma fonumuz var. Bu üç fon da siyasi, işte turizm açısından ve eğitim alanında, üniversitelerimiz alanında tanıtma fonları olarak kullanılıyor. Miktarlar konusunda şu anda bir şey söylemek istemiyorum ama yeteri kadar tanıtma fonları var.

BAŞKAN – Sayın Toskay, sonra Sayın Bak, sonra Sayın Bakanımıza teşekkür edeceğiz.

Buyurun.

TUNCA TOSKAY (Antalya) - Sayın Bakana çok teşekkür ediyorum, gerçekten başka soru sormaya ihtiyaç kalmayacak şekilde bizi aydınlattılar.

Ben çok küçük bir şey sormak istiyorum veya o sizin de söylediğiniz bir noktanın biraz daha aydınlığa kavuşturulması bakımından belki faydalı olur.

Karpaz bölgesinde çok kapsamlı, çok büyük bir marina yatırımından bahsettiniz Sayın Bakan. Bu marina yatırımı, yalnızca yatılara hizmet eden bir marina yatırımı mı yoksa gerektiğinde, şartlar oluştuğunda çok amaçlı olarak kullanılabilecek bir marina yatırımı mı? Eğer böyle şartlar gerçekleşir ise Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin elindeki imkânlar, bu yatırımı yapan şirketin özellikleri de dikkate alındığında, oradaki gelişecek olayları kontrol etmeye yetebilecek mi?

BAŞKAN – Sayın Bak, buyurun.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Dışişleri Bakanımıza teşekkür ediyoruz bizi aydınlattığı için. Ben, kendisinin de bahsettiği sportif faaliyetler konusundaki hususlardan bahsetmek istiyorum çünkü Rum kesimiyle Fenerbahçe'nin oynadığı maç ve daha önceki Trabzonspor'un oynadığı maç hep gündeme gelen hususlar.

Ben Güreş Federasyonu Başkanlığı yaptığım süre içerisinde Kıbrıs'taki turnuvalara katıldık, takımlarımızı yolladık, yıldız kategorisinde, gençler kategorisinde orada yapılan turnuvalara katıldık. Tabii bu sportif faaliyetlerin artırılması, Türkiye ile Kuzey Kıbrıs'ın her platformda sportif faaliyetlerin desteklenmesi gerçekten önemli. Biz, bunu, güreş federasyonu, Dünya Güreş Federasyonunun bünyesinde de yaptık, talepleri ilettik ve bu noktada belli noktalara geldik. Tabii spor, gerçekten bir evrensel dil bunu iyi kullanmak gerekiyor, özellikle de dünya kamuoyunda Kıbrıs davasını anlatmak için gençlerin bunu çok iyi kullanması gerekiyor. Ben şöyle bir soruyla karşılaşıyorum... Gençlerin Kıbrıs'ta spora olan ilgilerinin az olduğunu düşünüyorum. Bu konuda biraz sıkıntı var, biz bunun değerlendirmelerini çeşitli vesilelerle yaptık, o konuda şeyimiz var. Hatta davet ettiğimiz takımlar filan da oluyor ama çok fazla bu noktada ilgiyi göremiyoruz açıkçası. Hatta güreş konusunda hoca gönderip onlardan sporcular getirmek gibi çalışmalarımız da oldu ama gençlerimiz bu noktada çok fazla ilgi göstermediler diye biliyorum.

Bana göre, şimdi bu Kıbrıs davasının genç nüfus içerisindeki bilinç seviyesi nedir? Bu gerçekten önem arz ediyor. Biraz evvel bahsettiniz, eli yıllık bir süreç. Bu süreç içerisinde jenerasyon değişti, jenerasyonun genç nüfustaki bu bilinci, bu dinamizmi, bu enerjisi, yeterli seviyede mi? Bunu artırmak için de, bana göre, sporu kullanmak, spordaki o heyecanı, o enerjiyi kullanmak, özellikle de Türk sporunun yakaladığı ivmeden, uluslararası arenada yakaladığı ivmeden ve tesisleşmeden yola çıkarak bir şeyler yapılabileceğini düşünüyorum. Bu konudaki görüşlerinizi almak istiyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakan.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Teşekkür ederim.

Karpaz bölgesindeki marina yatırımı, tamamen Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin, devletin kontrolü altında yapılan bir yatırım. Çünkü bildiğiniz gibi orası bir ada ülkesi olduğu için, giriş-çıkışların kontrol altında olması lazım ve bu anlaşma yapılırken, marina yatırımı yapılırken, hem Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti askerî unsurlarının hem de polisinin orada konuşlanacağı, giriş-çıkışlarda güvenlik ve kontrolü sağlamak üzere bu birimlerin ödeneklerinin de bu mal sahipleri tarafından karşılanması koşuluyla izin verildi ve -henüz tabii daha bildiğim kadarıyla tam faaliyete geçmedi ama geçmek üzeredir diye düşünüyorum- oradaki bütün güvenliğin Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti güvenlik güçleri tarafından sağlanması, giriş-çıkışların kontrolü kaydıyla bütün girecek çıkacak gemilerin -çünkü çok büyük bir marina projesi ve her türlü yata, gemiye de hatta hizmet verebilecek durumda olduğunu biliyorum- tamamen bizim kontrolümüzde olacak bütün giriş-çıkışları. Bunu da alacak gücü var güvenlik kuvvetlerimizin. Sorduk güvenlik kuvvetlerine bunu imzalarken, onlar da alabileceklerini, yapabileceklerini söylediler. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sahil güvenlik unsurları gerçekten bu konuda ciddi bir yeterliliğe sahip, onu biliyoruz.

Kıbrıs'taki gençlerin -yıllarca ben de sporcu olarak da bulundum- ilgisinin aslında çok yüksek olduğunu biliyorum spora ama tabii Güreş Federasyonu Başkanlığı yapmış Sayın Milletvekilimiz ve böyle bir tespiti var, o da çok önemli bizim için. Demek ki bilmediğimiz şeyler de var, küçük bir ada gibi gözüküyor ama... Ama, yapılan araştırmalar gösteriyor ki yüzde 85-87'si halkın bir şekilde sporun bir tarafıyla ilgilendiğini -yani fiilî olarak- ortaya koyuyor. Ama bu benim söylediğim on beş yıl falan önceki bilgilerdi.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Benim söylediğim bir yıl önceki bilgiler.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Gittik, sonra zaman içerisinde ilgili çalışmalar... Bir de, aslında, bu izolasyonun ve ambargonun çok ciddi şeyi var yani gerilemesinde belki etkisi var çünkü yetenekli olanların kendisini gösterip de herhangi bir noktaya gelebilmesi çok zor gözüküyor. Profesyonelleşme olmadığı için belki o motivasyonu bulamayan erken bırakmak, vazgeçmek zorunda kalıyor. Ama, Türk Millî Takımıyla olimpiyatlara katılmış sporcularımız da var Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden yetişmiş, atletizm takımıyla, masa tenisi takımıyla, tenis takımıyla, biliyorum, Türk millî takımlarına girerek oradan olimpiyatlara katılmış Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti sporcularımız da var, çok yetenekli gençler de var. Ama nedir? Şimdi Fenerbahçe gelip AEL'le maç yaptığı zaman gençlerden duyduğumuz şudur: "Niye bizimle Fenerbahçe oynamıyor veya herhangi bir Türk takımı?" Bir yol bulduk, daha önce Sayın Tarık Cengiz Hentbol Federasyonu Başkanıyken Kuzey Kıbrıs'taki bir takımın Türkiye liglerine katılması yönünde bir anlaşma, olanak sağlandı ve orada kurulmuş bir Kıbrıs Türk takımı Türkiye hentbol liglerinde oynamaya başladı, ki oynuyor, hâlâ daha oynuyor. Dolayısıyla, belki bu yönde bazı çalışmalar... İşte o, motivasyonu hentbolda mesela müthiş yükseltti

oradaki ilgiyi, Beşiktaş'ın gelip, Fenerbahçe'nin gelip hentbolda maç yapması, Kıbrıs'ta, Trabzonspor'un gelmesi, hentbol takımlarının. Böyle bir açılımı sağladı ve ilgiyi yükseltti. Tabii yolu çok vardır ama bunun çalışılması lazım. Biz biraz uzak kaldık Dışişlerine geldikten sonra, daha önce ben daha çok ilgiliydim bu çalışmalarla, şimdi biraz uzak kaldım, ama yapılabilecek şeyler var, o zaman ilgi çok daha fazla yükselir. Türkiye'yle de bu alanda gençlerin yoğun yakınlaşması çok daha ciddi, sosyal ve diğer alanlarda da, bence, çok yakın temaslar çok daha büyük bir kardeşlik ve dostluğun da pekişmesini getirir diye düşünüyorum. Çünkü Türkiye'yle de gençler biraz uzak kalıyor aslında baktığınızda, şimdiki gençler bu anlamda.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, çok teşekkür ediyoruz, gerçekten kıymetli zamanınızı ayırdınız, komisyonumuzu bilgilendirdiniz. Türkiye'nin ve Kuzey Kıbrıs Türklerinin çok önemli bir konusu olan bu sorunun çözüme kavuşması için sizin çabalarınızın Kuzey Kıbrıs'taki kardeşlerimizin çabalarının, Türkiye'nin çabalarının çok büyük önemi var. Onun için, zaman zaman tekrar bizi onurlandırırsanız ve bilgilendirirseniz çok makbule geçecek. Dışişleri Komisyonu olarak da, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin gerek duyacağı, ihtiyaç duyacağı her türlü desteği vermeye hazırız, yeter ki siz bizi yönlendirin o konuda.

Size çok teşekkür ediyoruz. Yeni yılınızı şimdiden kutluyoruz. 2013'ün, sizin ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti için çok güzel günlerle dolu geçmesini temenni ediyoruz.

KKTC DIŞİŞLERİ BAKANI HÜSEYİN ÖZGÜRGÜN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de aynı dileklerle, yeni yılınızı sizin ve sayın milletvekillerimizin ve tüm Anavatan Türk halkımızın, Türkiye halkımızın kutluyorum ve 2013 Şubat'taki Başkanlık seçimleri dolayısıyla tabii çok yoğun bir izleyici ve ilgili akını olacak güne. Bu anlamda da, ben, böyle bir noktada, o dönemdeki oradaki tansiyonu ve çalışmalarını izlemek üzere komisyonunuzu veya uygun göreceğiniz bir şekilde komisyondan arkadaşları Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne davet etmek istiyorum ve böyle bir noktada da -oradaki seçimleri belki yerinde izleme noktasında- komisyon üyelerimizi ve sizi Kıbrıs'ta görmekten de ağırlamaktan da büyük mutluluk duyacağımı söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Memnuniyetle.

Çok teşekkür ederim Sayın Bakanım.

Sayın Bakanın verdiği brifingin ardından bugün 7 uluslararası anlaşmayı görüşmeyi planlıyoruz.

Gündemin 2'nci sırasında sosyal güvenlik alanında Güney Kore'yle imzalanan bir anlaşma var.

3'üncü sırada Avrupa Konseyinin Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi'ni görüşeceğiz.

4'üncü sırada Kosova'yla imzalanan Suçluların İadesi Anlaşması.

5'inci sırada Türkmenistan ile imzalanan Adli Yardımlaşma Anlaşması yer alıyor.

6'ncı sırada İtalya'yla Çevre Koruma Alanında imzalanan bir anlaşmayı bilahare Pakistan ile şehircilik alanında imzalanmış bir anlaşmayı ve gündemin son sırasında da Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararı'nı görüşeceğiz.

Gündemin 1'inci...

Buyurun Sayın Türkeş.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKES (Ankara) – Bu gündeme geçmeden önce Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Dışişleri Bakanının da ziyaret etmesi sebebiyle Kıbrıs gündemimize girdiği için bir noktayı buradaki Dışişleri Komisyonundaki arkadaşların dikkatine getirmek istiyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

YILDIRIM TUĞRUL TÜRKES (Ankara) – Az önce Sayın Bakan da bahsetti. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nden parlamenterler Avrupa Konseyinde gözlemci olarak asgaride temsil ediliyorlar. Bir ufak düzenleme ihtiyacı var orada. Ben bu Kıbrıs Türk Dostluk Grubunda, Dostluk Grubu Başkanımıza da ilettim ama bugüne kadar bir şey yapılmadı. Türk Hava Yolları Kıbrıs'ta parlamenterlere bize uyguladıkları sistemi yerine getirmiyorlar. Yani “upgrade” etmek yolculukta vesaire gibi. Şimdi, Kıbrıs'ta parlamenter uluslararası toplantılara katılırken, Kıbrıs'taki ekonomik durum da malumunuz olduğu için, ekonomi sınıfına geçiyorlar ve bu, diğer ülkelerin parlamenterleriyle birlikte yapılan seyahatlerde incitici oluyor. Malumunuz Kıbrıs'taki Parlamentonun toplamı 50 kişidir ve 50'si aynı anda seyahat etme kabiliyetine de sahip değildir yani bir kısmı bakan, bakanlar kendi bütçelerinden “business” ödeyip satın alıyorlar biletleri. Bu konunun, Türk Hava Yolları nezdinde bir girişimle bu aksaklığın düzeltilmesi ve Kıbrıs'taki

parlamentelerin de itibarı açısından, beraber seyahat ettiğimizde açıkçası ben üzülüyorum. Yani uçağa biniyoruz, onlar arkaya, ekonomiye geçiyorlar. Bu konuda eğer bir girişim yapabilirsek Dışişleri Komisyonu olarak yararlı olacağına inanıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Bununla ilgili girişimleri yapacağız Sayın Türkeş.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/716) esas numaralı tasarı 22 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 4 Aralık 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Gücük'e söz veriyorum.

Buyurun Sayın Büyükelçi.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yüce Meclis Dışişleri Komisyonu Başkan ve üyeleri, saygıyla selamlıyorum.

Anlaşma 1 Ağustos 2012 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. Her iki ülkenin vatandaşları ve çalışanlarının sosyal güvenlik haklarının mütakabiliyet esasları çerçevesinde korunması ve güvence altına alınması amacına matuftur. Anlaşma yürürlüğe girdiğinde akit devlet taraflarının vatandaşları sosyal güvenlik hak ve yükümlülükleri bakımından eşit işlem görecektir. Akit devletlerde geçen hizmet sürelerinin birleştirilmesi mümkün olabilecek. Mükerrer sigortalılık önlenebilecek ve her iki taraf yetkili makamı sosyal güvenlik alanında birbirlerine her türlü yardımı sağlayacak ve gereken kolaylığı gösterecektir. Anlaşmanın onay işlemlerini Güney Kore bakımından 22 Kasım 2012 tarihi itibarıyla tekemmül edildiği öğrenilmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Erhan Batur Bey, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı efendim?

ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI ERHAN BATUR – Sayın Başkanım, değerli komisyon üyeleri; Türkiye bugüne kadar 28 ülkeyle sosyal güvenlik anlaşması imzalamış bulunmaktadır. Bunlardan 23'ü hâlen yürürlüktedir. Mevcut anlaşmamızın yürürlüğe girmesi durumunda diğerleriyle birlikte 5 tanesi henüz işlem aşamasındadır, 28'inci olacaktır. Söz konusu sosyal güvenlik sözleşmeleri, sosyal güvenlik anlaşmaları, Avrupa Sosyal Güvenlik Sözleşmesi ve ülkemiz tarafından onaylanmış olan 118 sayılı Uluslararası Çalışma Örgütü Sözleşmesi ve bunun yanında Avrupa Birliği müktesebatıyla iç mevzuatımız ve uygulamalarımız dikkate alınarak hazırlanmaktadır.

Güney Kore'nin ülkemizde önemli yatırımları ve son yıllarda giderek artan bir ticari iş birliğimiz bulunmaktadır. Sosyal güvenlik anlaşmaları akit ülkelerle çalışan karşılıklı ülke vatandaşlarının hak ve menfaatlerini koruduğu gibi iki ülke müteşebbislerini cesaretlendirerek yatırımları kolaylaştırıcı etkiye de sahiptir. Mevcut sosyal güvenlik anlaşmasının yürürlüğe girmesi hâlinde Sayın Müsteşar Yardımcımın da bahsettiği gibi önemli iyileştirmeler söz konusu olacaktır. Bu çerçevede Bakanlığımız Güney Kore ile ülkemiz arasında imzalanmış bulunan anlaşmanın yasallaşmasını ülkemiz menfaatleri açısından uygun olacağını düşünmektedir.

Arz ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyemiz olmadığına göre tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum;

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ VE KORE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA SOSYAL GÜVENLİK ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 1 Ağustos 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Kore Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Sosyal Güvenlik Anlaşması'nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışışleri Komisyonu Başkanlığına

(1/716) esas numaralı Kanun Tasarısının Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışışleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bürokratlarına teşekkür ediyoruz.

Gündemin 3'üncü maddesi Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesinin Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/676) esas numaralı Tasarı 3 Eylül 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur. 1 Ekim 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sözü Dışışleri Bakanlığımız temsilcisine veriyorum.

Buyurun Sayın Gücük.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi, Avrupa Konseyi bünyesinde hazırlanarak 23 Kasım 2001 tarihinde Budapeşte'de imzaya açılmış ve 1 Temmuz 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Sözleşme kendi alanında Avrupa Konseyinin küresel ölçekte geçerli referans belgelerindendir. Avrupa Konseyi dışındaki ülkelerin de taraf olmasına imkân vermektedir. Söz konusu sözleşme bugüne kadar 35'i Avrupa Konseyi üyesi ve Avrupa Konseyi dışından da Amerika Birleşik Devletleri, Japonya ve Avustralya olmak üzere toplam 38 ülke tarafından imzalanmıştır. 10 ülke ise sözleşmeyi imzalamış ancak henüz onaylamamıştır.

Sözleşme Sayın Dışışleri Bakanımız tarafından ülkemiz adına 10 Kasım 2010 tarihinde Strazburg'da imzalanmıştır. İnternet ve bilgisayar ağları aracılığıyla işlenen suçlara ilişkin ilk uluslararası belge olma niteliğini haizdir.

Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi'ne taraf olunması ülkemizin Avrupa Konseyi çerçevesinde oluşturulan ortak hukuk sistemine siber sanal ortamda işlenen suçlarla mücadele alanında da dâhil olmasını sağlayacaktır. Ayrıca, sözleşmenin izleme mekanizması olarak faaliyet gösteren Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi Komitesinde de oy hakkına sahip kılacaktır ülkemizi. Sözleşmenin 35'inci maddesi çerçevesinde Türkiye'deki ulusal temas noktamız Emniyet Genel Müdürlüğü Bilişim Suçlarıyla Mücadele Daire Başkanlığı olarak belirlenmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Adalet Bakanlığımız Müsteşar Yardımcısı Sayın Kenan Özdemir, ilave edeceğimiz bir husus var mı?

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Emniyet Genel Müdürlüğümüzün söz...

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ZEKİ ÇATALKAYA – Yok Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Öncelikle bu “Çekinceler ve beyanlar” kısmındaki 1'inci maddede ne demek istediğinizi biraz açıklayabilir misiniz?

BAŞKAN - Maddelere geçildiğinde acaba konuşabilir miyiz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Madde değil efendim bu “çekinceler” kısmında.

BAŞKAN – Peki.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Çekincelerin madde 1’inde “güvenlik tedbirlerinin ihlal edilmesi suretiyle” demekle neyi kastediyorsunuz? Yani güvenlik tedbiri yoksa ve suç işlenmişse bu suç kabul ediliyor mu acaba?

BAŞKAN – Sayın Özdemir siz mi cevap verir misiniz yoksa Sayın Gücük siz mi?

Buyurun Sayın Gücük.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Bu anlaşma onaylanırken konacak çekince ve yapılacak beyanlar ilgili kuruluş ve kurumlarımızda bilistişare hazırlanmış. O itibarla bu konuda Adalet Bakanlığımızın gerekli açıklamayı yapmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; “çekinceler ve beyanlar” kısmında da ifade edildiği üzere 2’nci maddede genel kural şu: “Taraflardan her biri bir bilgisayar sisteminin tamamına veya bir kısmına haksız yere gerçekleştirilen erişimi kasten yapıldığı zaman kendi iç hukuku kapsamında cezai bir suç olarak tanımlaması için gerekli olabilecek yasama tedbirlerini ve diğer tedbirleri kabul edecektir.” hükmü yer alıyor ama devamında “Taraflardan biri söz konusu suçun bilgisayar verilerini elde etmek veya başka bir sahtekâr niyetle veya bir bilgisayar sistemine bağlı başka bir bilgisayar sistemiyle ilişkili olarak güvenlik tedbirlerinin ihlal edilmesi suretiyle işlenmiş olmasını şart koşabilir.” hükmü çerçevesinde konulmuş bir şarttır. Teknik açıdan bunun gerekliliği noktasında... Yani, benzer şarta, bu sözleşmeyi imzalayan ve onaylayan ülkelerden İsviçre, Finlandiya, Almanya, Japonya, Litvanya, Slovakya ve Amerika Birleşik Devletleri de bu şartı beyan ederek imzalamıştır.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yani güvenlik tedbirleri ihlal edilmezse ve güvenlik tedbiri yoksa...

BAŞKAN – Sayın Atıcı, söz vereyim.

Sayın Atıcı, söz mü almak istiyorsunuz?

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Şeyin açık olduğunu gördüm de Sayın Başkan. Ama cevap alamadığımız için tekrar istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan, burada, evet, arkadaşların söylediklerini gayet iyi bir şekilde anladım ama güvenlik tedbirlerinin ihlal edilmesi suretiyle işlenmiş olmasını şart koşuyor. Güvenlik tedbiri ola ki yok veya güvenlik tedbiri yani o anda alınmadı ama suç işlendi. Bu, suç değil mi o zaman? Onu soruyorum, çok net sorum yani niçin oldu, ruhu ne, hangi ülkeler kabul etti demiyorum. Buradaki o güvenlik tedbirlerinin ihlal edilmesi niye kondu, niye gerek görüldü?

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Şimdi efendim burada, malumunuz üzere öncelikle bir şeyin suç olup olmaması noktasında kendi kanunlarımızda düzenlemeler var. Türk Ceza Kanunu 243 ve devamı maddelerinde bilişim suçlarıyla ilgili düzenlemelere yer verilmiş durumda. Buradaki aslında bu asgari şartın yani genel kural olarak bütün her şeyin suç olarak düzenlenmesinde... Tabii, tüm alanlar noktasında, ben işin doğrusu her alan noktasında şu anda bilgi sahibi değilim, onu söyleyeyim. Ama Türk Ceza Kanunu bakımından bir problem yok fakat ülkeler, biraz önce arz etmiş olduğum gibi, kendilerine bir imkân tanımak ve bu alanda daha net düzenlemeler yapabilmek amacıyla böyle bir beyan ifade etmişler.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

RIFAT SAİT (İzmir) - Sayın Başkan...

BAŞKAN - Sayın Sait buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Ben soruma cevap alamadım ama. Bitireceğim yani cevap gelmeyeceği belli ama bir şekilde bitirmek istiyorum izin verirseniz araya bir şey girmeden.

BAŞKAN – Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Eğer yani bu konuda daha sonra bir bilgi verilerse memnun olacağım çünkü anlaşılan teknik bir konu. Aslında çok basit bir konu. Ben evimin kapısını kilitlemesem güvenlik tedbiri almamış olurum. İçeri bir hırsız girse bu suç sayılmıyor mu? Aynı şeyi burada görüyoruz. Güvenlik tedbiri yok, suç işleniyor. Bu suç değil mi? Eğer öyle bir şey varsa, efendim yani bu ciddi anlamda ülkemizi de zora sokacak bir durumdur. Sizin takdirinize bırakıyorum, arkadaşların takdirine bırakıyorum. İster cevap geldikten sonra onaylayalım, isterseniz şimdi onaylayın ama burada ciddi bir sıkıntı var gibi görünüyor,

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, burada 243'üncü maddeyi okursam herhâlde tereddütler gidecektir diye düşünüyorum. Ceza Kanunu 243'üncü madde “Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimseye bir yıla kadar hapis ve adli para cezası verilir.” hükmü zaten yer almaktadır yani...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu anlaşma onun üstünde efendim, uluslararası anlaşma olduğu için, onun üzerindedir.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Ama suç ihdas etme noktasında...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Bu anlaşma o kanunun üstündedir. Uluslararası anlaşmadır, Anayasa'ya gitme durumu yoktur ve iç hukukun da üstündedir bu anlaşma.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, anlaşma olarak üstündedir ama bütün kanunlarda kanun vardır, yönetmelik vardır, Anayasa vardır, kanun vardır. Yani, üstünde diye Ceza Kanunu'nda yer alan bir madde uygulanmayacak şeklinde yorumlamak yanlış olur. Yanılıyorsam Sayın Özdemir düzeltsin.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Doğrudur.

İlave edecek bir şey yok Sayın Başkanım.

Sayın Sait buyurun.

RIFAT SAİT (İzmir) – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Bir süre önce benim de başıma geldi, Facebook'ta birtakım sıkıntılar yaşadık hatta Sayın Emniyet Genel Müdür Yardımcımız Zeki Bey'le de bu konuyu paylaşmıştık. Ancak, Facebook gibi bazı sanal merkezlerin yurt dışında olduğu ve bunlarla Türkiye'nin anlaşması olmadığı, daha doğrusu Facebook'un bu konuda ve buna benzer bazı kurumların anlaşma yapmadığı ve kişisel birtakım özgürlükler ve sansür gibi olayları ön plana atıp Türkiye'yle anlaşma yapmadıklarını biliyorum. Bu tip anlaşmalar bunu kapsayacak mı ya da etkileyecek mi? Çünkü, mesela benim başıma gelen olayda Facebook üzerinden şifrenin kırılmasıyla birtakım dolandırıcılık olayları yaşandı ama o suçlular yakalanamadı, bu anlaşmalar olmadığı için yani. Facebook bu konuda yanaşmıyor bu anlaşmaya.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir, buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, bu Dışişleri Bakanlığı Müsteşar Yardımcımızın da sunuşta ifade ettiği gibi sözleşmenin temeli sanal ortamda işlenen suçların ortak tanımlarının yapılmasını, bu alanda ülkelerin maddi ceza hukuku unsurlarını uyumlu hâle getirmeyi, suçların soruşturulması ve kovuşturulması için gerekli olan yerel ceza usul hukuku yetkilerini sağlamayı ve etkin bir uluslararası iş birliği rejimini oluşturmayı amaçlamaktadır. Bu çerçevede elbette ki onlara ilişkin olumlu katkılar olacaktır fakat bu tür soruşturmalarda bu sözleşmelerin öngördüğü sistemin ülkelerin iç hukuka ne kadar yansıtılmış olduğu ve bu sözleşme hükümlerini ne kadar dikkate aldıklarının sonucunda o ikili uygulamalarda elde edilecek sonuç ortaya çıkacaktır. Yani, bu sözleşme buna mutlaka katkıda bulunacaktır ama verdiğiniz örnekteki o muhatap ülkedeki yerel düzenlemeler de o ülkelerin bizim taleplerimize karşılık vermesi noktasında en az bu sözleşme kadar etkin olacağı için her somut olayda tek tek bakmak gerekir diye düşünüyorum.

RIFAT SAİT (İzmir) – Yani ben anlayamadım. Yani burada şimdi bu anlaşmalar...

BAŞKAN – Sayın Sait, söz vereyim bir saniye.

RIFAT SAİT (İzmir) – Şimdi genel konuştunuz ama ben şunu öğrenmek istiyorum: Mesela benim başıma öyle bir şey geldi. Şimdi, bundan sonra bu tip olaylarda, dolandırıcılık olaylarında bizim etki sahamız ne kadar? Yani, biz mesela Facebook üzerinden bir sanal dolandırıcılık işlemi yapıldığı zaman ne kadar etkili olabiliyoruz? Zeki Bey biliyor bunu, daha önce konuşmuştuk.

BAŞKAN – Emniyet Genel Müdür Yardımcımız Sayın Zeki Çatalkaya.

Buyurun.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ZEKİ ÇATALKAYA – Sayın Başkanım, saygıdeğer üyeler; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Vekilimizin söylediği konuyla ilgili efendim, bu sözleşmenin getireceği kolaylık bize ilişkilerin ve işlemlerin yürütmesinde daha hızlı hareket etmemizi sağlayacaktır. Sizin de söylediğiniz gibi, bazı konularda server'lerin yurt dışında olmasından

yazışmalarda veya o ülkenin iç hukukundan kaynaklanan birtakım gecikmeler oluyor, zaman alıyor, bu çalışmayla bu süre kısalacak hem daha etkin bir çalışma olacak.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Sayın Başkanım, eğer siz buyursanız Genel Müdür Yardımcısı arkadaş bu konuyla ilgili teknik bir açıklama yapabilir burada, müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Bence komisyonumuzun tümüyle açıklama yerine, belki Sayın Sait'i tatmin edecek bir...

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Tamam efendim.

BAŞKAN – Sayın Ekşi, buyurun.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan teşekkür ederim.

Sayın Müsteşar Yardımcımızın bize anımsattığı Ceza Kanunu maddesinde hukukun ihlali kaydı var. Burada güvenlik tedbirlerinin ihlali kaydı var. Bunların ikisinin birbiriyle örtüştüğünü düşünmüyorum ama Sayın Müsteşar Yardımcımız bunun, bu maddenin yeterince açıklayıcı olduğu yolundaki kanaatini ifade etti. Acaba ben mi yanılıyorum?

Bundan ibaret sorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Özdemir buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, elbette burada çekince koyduğumuz husus güvenlik tedbirlerinin ihlal edilmesi suretiyle işlenmiş olmasını şart koşabileceğimiz ama Ceza Kanunu'ndaki genel düzenlememizde bu şart bile yok, ben onu ifade etmeye çalıştım. Hukuka aykırı olarak giren ve orada kalmaya devam eden kimseyi cezalandırmayı öngörüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ekşi.

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, o zaman şunu anlıyorum ben: Ceza Kanunu'muz suçun tanımlanmasında daha geniş bir anlayışı sergiliyor. Burada suç işleyen, o eylemin suç olup olmadığı söz konusu olunca daha sınırlı bir bakışa yönlendirilmiş oluyoruz. Yani, suça daha bir prim veren bir yaklaşım söz konusu oluyor eğer yanlış anlamıyorsam bu koyduğumuz çekinceyle, öyle oluyoruz.

BAŞKAN – Sayın Özdemir buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Sayın Başkanım, öncelikle şunu arz etmek isterim ki 243'üncü madde genel bir suç tanımlaması yapıyor ve bu sözleşmenin 2'nci maddesinin birinci cümlesindeki ana kurala tamamen uyumludur. Şart koşulabileceği beyan edilen -ki biz de bu beyanı koymuşuz- husus şu olabilir uygulamada: Ben, dediğim gibi, bütün ayrıntılar yani bütün mevzuat noktasında çünkü diğer bakanlıkların görev alanına giren hususlarla gündeme geliyor. Örneğin bunun etkilediği Sermaye Piyasası Kanunu'ndaki bir hüküm olabilir veya Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu'ndaki bir hüküm olabilir. Orada 243'te düzenlenmiş suçun oluşabilmesi bakımından bazı ağırlaştırılmış şartlar öngörülebilir. Bunlar, bu beyanımız onların sözleşme karşısında uluslararası alandaki altyapısını oluşturmak bakımından önem arz edecektir. Yani, 243'teki düzenleme doğrudur, daha geniştir ama ola ki başka bir kanunda bu suça ilişkin daha ağırlaştırılmış sebepler öngörülmesi düşünülebilirse sözleşmeyle uyumsuzluğunun önüne geçebilmek bakımından başlangıçta böyle bir şart beyanında bulunulmuştur. Bu hüküm onu ifade etmektedir.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, siz tekrar söz istediniz.

Buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, benim anlatmak istediğim konu: Yurt dışında suç üretilmiş ve işlenmiş ise -ki, sanal ortamı çok mümkündür- o zaman bu elimizdeki tasarı kanunlaştığı zaman iç hukukun üstünde bir yer alacaktır. Dışarıdan suç işlendiğinde, kendi vatandaşımız, örneğin Almanya'ya gitti, orada suç işlediyse biz de bunu suç olarak kabul etmeyeceğimiz için iç hukuk burada işe yaramayacaktır çünkü adamın elinde böyle uluslararası bir anlaşma olacak, diyecek ki: "Ben bu anlaşmaya göre güvenlik tedbirini ihlal etmedim ve suç sayamazsınız." ve suç olmayacaktır. Ben bu endişemi dile getiriyorum.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, yurt dışında işlenen suçlarla ilgili olarak eğer adı geçen Türkiye'ye gelirse Türk kanunları uygulanır. Eğer yurt dışında bir suç işlemişse ve orada oturmaya devam ediyorsa adli yardımlaşma sayesinde tekrar Türk Ceza Kanunu maddesinin ona uygulanması sağlanabilir.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Onları biliyoruz da... Konuştuğunuz farklı bir şey Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesini okutuyorum:

SANAL ORTAMDA İŞLENEN SUÇLAR SÖZLEŞMESİNİN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Hükümetimiz adına 10 Kasım 2010 tarihinde Strazburg'da imzalanan “Sanal Ortamda İşlenen Suçlar Sözleşmesi”nin çekinceler ve beyanları ile birlikte onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Tasarının 1'inci maddesine bağlı çekince ve beyanların sekizinci fıkrasının değiştirilmesine ilişkin bir önerge var, onu da okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 1/676 esas numaralı kanun tasarısının 1'inci maddesine bağlı çekinceler ve beyanların 8'inci fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederim.

8.- 35'inci maddenin birinci paragrafına istinaden Türkiye Cumhuriyeti Devleti yedi gün yirmi dört saat esasına göre temas noktasının Emniyet Genel Müdürlüğü Bilişim Suçlarıyla Mücadele Daire Başkanlığı olduğunu beyan eder.

Osman Aşkın Bak

İstanbul

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Önergeyle değiştirilen 1'inci maddeyi ve maddeye bağlı beyanları ve çekinceleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 1'inci maddesi ve bağlı çekince beyanları oyladık.

Çekince ve beyanların kanun yazım tekniğine uygun hâle getirilmesini teminen Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 2'nci maddesini okutuyorum:

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının 3'üncü maddesini okutuyorum:

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/676) esas numaralı Kanun Tasarısının Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantımıza katılan Emniyet Genel Müdürlüğü bürokratlarına teşekkür ediyorum.

4'üncü maddeye geçiyorum.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Cumhuriyeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/718) esas numaralı Tasarı 30 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 7 Aralık 2012 tarihinde de Komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Türkiye Cumhuriyeti ile Kosova Arasında Suçluların İadesi Anlaşması 31 Mayıs 2011 tarihinde Kosova Priştine’de imzalanmıştır. Anlaşma ülkelerimiz tarafından uluslararası düzeyde aranan suçluların iadesine ilişkin genel ilkeleri, teslim prosedürünü ve teslimin yol açtığı hukuki sonuçlar ile diğer hükümleri içermektedir. Anlaşma akdedilirken Avrupa’daki iş birliği sürecine aktif olarak katılım sağlama arzusu da Kosova’nın göz önünde bulundurulmuştur. Kosova Cumhuriyeti tarafından anlaşmanın onay işlemlerinin tekemmül ettirildiği öğrenilmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir buyurun.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – İlave edeceğim bir husus yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen üyelerimiz olmadığı cihetle, tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE KOSOVA CUMHURİYETİ ARASINDA SUÇLULARIN İADESİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 31 Mayıs 2011 tarihinde Priştine’de imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kosova Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Suçluların İadesi Anlaşması" ile söz konusu Anlaşmaya ilişkin Notaların onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/718) esas numaralı Kanun Tasarısının Komisyon raporu üzerinde İzmir Milletvekili Rıfat Sait ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş’un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Gündemin 5’inci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurun Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Maddelere geçerken söz istedim ama dikkatinizden kaçtı. Her ne kadar maddeyi oylayıp kabul ettiysek de izin verirsiniz bir iki noktada bilgi isteyebilir miyim arkadaşlardan? Çünkü, söz istedim siz görmediniz.

BAŞKAN – Ama geçti, bütün oylama yapıldı. Başka gündem...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – O zaman bir dahaki sefere söz mü isteyelim?

BAŞKAN – Hayır ama ben dikkatle bakıyorum herhâlde siz çok sonra...

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Yok, 1’inci maddeye geçmeden efendim ben söz istedim ama neyse, çok önemli bir şey değil.

Peki.

BAŞKAN – Peki.

Gündemin 5’inci maddesinde Türkiye Cumhuriyeti ve Türkmenistan Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı var.

(1/710) esas numaralı Tasarı, 19 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur, 29 Kasım 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DİŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemiz ile Türkmenistan Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması 29 Şubat 2012 tarihinde Ankara'da iki ülkenin adalet bakanları arasında imzalanmıştır. Adli alandaki yardımlaşmanın hukuki çerçevesini Türkmenistan'la Türkiye arasında oluşturmayı amaçlamaktadır.

Anlaşma iki ülke vatandaşlarına eşit muamele, adli makamlara başvuruda kolaylık, teminattan muafiyet, adli müzaheretten yararlanma, tebligat, tarafların ve tanıkların dinlenmesi, bilirkişi incelemesi yaptırılması ve belgelerin iletilmesi gibi işlemlerin yerine getirilmesi, tanık ve bilirkişilerin korunması, hukuki konulardaki kararların tanınması ve tenfizi, ceza alanında tebligat ve istinabeyle suçluların iadesi ve hükümlülerin nakli alanında düzenlemeler getirmektedir. Anlaşmanın onay işlemlerinin Türkmenistan tarafından tamamlandığı öğrenilmiştir.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Özdemir, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Teşekkür ederim.

Söz almak isteyen...

Sayın Korutürk, buyurun.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, şekille ilgili bir şey sormak istiyorum. Bu anlaşmanın Adalet bakanları tarafından imzalanacağı söyleniyor fakat bunun altındaki imzaların ismi açık olarak yazılmıyor. Bu bir usul değil mi bunların isimlerinin açık olarak yazılması? Sadece imza var, boş imza var. Her seferinde bir eksiklik çıkıyor gelen anlaşmalarda da o bakımdan dikkatine sunmak istedim ilgili arkadaşlarımızın.

BAŞKAN - Sayın Özdemir, anlaşmayı kimin imzaladığını açıklığa kavuşturursanız Sayın Korutürk'e bilgi vermiş oluruz.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Sayın Bakanımız imzaladı onda şüphe yok da ben şimdi şunu sordum genel müdür arkadaşımıza...

Yani Sayın Bakanımızın imzaladığı noktada bir tereddüt yok ama isim zikredilmesi noktasında mı...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Evet, evet, şekil açısından soruyorum.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Evet şekil açısından.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Sayın Bakanın imzaladığını anladım ama bunun altında onun açık yazılması lazım.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Şimdi. Efendim, bazı ülkeler, karşı ülkeler daha doğrusu, bizim açımızdan problem yok ama bazı ülkeler bunu imzalarken kimin imzaladığına ilişkin kayıt konulmasını istemiyorlar.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Bunu ilk defa duyuyorum. Otuz beş sene Dışişleri Bakanlığında görev yaptım, birisinin imzasının altında adının bulunmadığını ilk defa sizden duyuyorum Sayın Özdemir.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Bunun örneklerini arz edebiliriz efendim eğer isterseniz.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Lütfederseniz memnun olurum yani yazılı olarak lütfen bunu bildirin, kimler bunu istemeyenler.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Yani sözleşmenin altında isim yok ama ayrı bir belgede kimler tarafından imzalandığı belli.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Güzel, burada yok o. Yani şekil bakımından şimdi benim üzerinde durmamın sebebi şu...

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - O belgenin örneğini ben size...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Benim üzerinde durmamın sebebi şu: Türkiye Büyük Millet Meclisine onay için sunulan belgelerde zaman zaman dil yanlışları, zaman zaman harf yanlışları, zaman zaman da bu gibi isim aksaklıkları görüyoruz. Bu, uygun bir şey değil. Buraya gelecek şeylerin çok özenli olması lazım diye düşünüyorum çünkü burada düzeltme imkânımız yok, bunun altına yazamıyoruz artık buraya geldiği zaman, bu şekilde geçiyor veya reddediliyor.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Biz onun belgesini size arz edelim efendim.

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Peki teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Karşı oy yazılarımızın süresini lütfeder misiniz efendim?

BAŞKAN – 21 Aralık Cuma günü saat 18.00'e kadar. Bütün görüştüğümüz hususlarla ilgili aynı şeyi uygularsanız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Tüm diğer...

BAŞKAN – Bütün görüştüğümüz, eğer diğer anlaşmalarla ilgili de bir şerh koymak istiyorsanız 21 Aralık Cuma günü saat 18.00'e kadar Sayın Atıcı.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Ediboğlu.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de gerekçedeki dille ilgili bir eleştiride bulunacağım. Şimdi, en son cümleyi okuyorum, bu masanın etrafındaki çok arkadaşımın da anlamadığını düşünüyorum ve buna dikkat edilmesinin gerekli olduğunu söylemek istiyorum. Okuyorum cümleyi: “Hukuki konulardaki kararların tanınması ve tenfizi ceza alanında tebligat ve istinabeyle suçluların geri verilmesi ve hükümlülerin nakliyle ilgili hususlar düzenlenmiştir.” diyor. Ben anlamadım. Bilmiyorum kaç tane arkadaşım bu cümleyi anladı? Lütfen açıklar mısınız bunu? Ve bundan sonra da gerçekten Türkçeyi doğru kullanmamız gerektiğini düşünüyorum.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - 3'üncü paragrafta yer alan cümleyi diyorsunuz değil mi Sayın Ediboğlu?

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Evet.

BAŞKAN – Sayın Ediboğlu, bazen hukukçuların yazdığını doktorlar anlamaz, bazen doktorların reçetesini de hukukçular okuyamıyor.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Sayın Başkanım, buradakiler hepsi aslında birer hukuki müesseselerin ifadesi, yani baktığımızda tanık ve bilirkişilerin korunması, bunlar ayrı müesseseler. “Hukuki konularda kararların tanınması ve tenfizi” bunda maksadımız da şu, malumunuz: Başka bir ülkeden hukuk alanında alınan kararların Türkiye'de icra edilebilmesi için tanıma veya tenfize ilişkin Türkiye'den karar alınması lazım. Diğer ülkelerde de...

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Tenfiz başka bir uygulama.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – Tenfiz de aynı şekilde infaz edebilmek için.

NAZMİ GÜR (Van) - Başka bir mahkemenin bizim kararımızı tanımması.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – Efendim, bakın, ben Arapça biliyorum, anlıyorum ama bu çok anlaşılır bir değerlendirme... Çünkü kullanacaksınız.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR – “Tanıma ve tenfiz” diye geçiyor da bunlar teknik terimler o açıdan.

BAŞKAN – Bunlar kısa ve tanımlanabilir Sayın Ediboğlu.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - Milletlerarası Özel Hukuk ve Usul Hukuku Hakkında Kanun da var, orada da kullanılan terimler bu şekilde olduğu için ona bağlı olarak kullanılıyor.

MEHMET ALİ EDİBOĞLU (Hatay) – İstinabe yapıyor.

BAŞKAN – Sayın Ediboğlu, tensiplerinize iktidar neylerse bu konudaki açıklamayla iktifa ederim.

ADALET BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KENAN ÖZDEMİR - İstinabe de başka bir yerden, başka bir adli makamdan yardım istemek belli bir konuda onun icra edilebilmesi için. Yani o işlemin icra edileceği yerde asıl yargılamayı yapan o yerde olmadığı için başka bir yere talimat veriyor, bir nevi yardım daha doğrusu.

Arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Buyurun Sayın İşler.

EMRULLAH İŞLER (Ankara) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Tabii, konuşan arkadaşlarımız genelde hep eleştiriyor bazen biz de eleştirdik ama bu anlaşmada bir şey dikkatimi çekti, olumlu bir gelişme olarak değerlendiriyorum. Geçtiğimiz bir-iki toplantı öncesinde de eleştirmiş olduğumuz yazım hataları vardı, burada hepsini düzeltmişler veya böyle dikkatli bir bürokratin elinden çıkmış. Mesela “âkit” derken uzatmayı koymuşlar ama zaman zaman da komisyonumuzda yine “akit” şeklinde telaffuzlar da yapılıyor, bu da ayrı bir çelişki muhakkak ki. Bundan dolayı ben bu yazım hassasiyeti gösteren bürokrat arkadaşlarımızı tebrik ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE TÜRKMENİSTAN ARASINDA HUKUKİ VE CEZAI KONULARDA ADLİ YARDIMLAŞMA ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 29 Şubat 2012 tarihinde Ankara'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti ile Türkmenistan Arasında Hukuki ve Cezai Konularda Adli Yardımlaşma Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/710) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantımıza katılan Adalet Bakanlığı bürokratlarına teşekkür ediyoruz.

Gündemin 6'ncı maddesinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti İle İtalya Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Çevre Koruma Ve Sürdürülebilir Kalkınma Alanlarında İşbirliği Anlaşmasının Onaylanması Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı var. (1/682) esas numaralı Tasarı, 3 Eylül 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 1 Ekim 2012 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir. Tasarıyı tali komisyon olarak görüşen Çevre Komisyonunun anlaşma üzerinde olumlu görüşü bulunmaktadır.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İtalya ile aramızdaki Çevre Koruma ve Sürdürülebilir Kalkınma Alanlarında İşbirliği Anlaşması 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanmıştır. Anlaşma çerçevesinde atık suların yönetimi, iklim değişikliği ve çevre alanında, Avrupa Birliği Müktesebatı uyumlaştırılması gibi alanlarda, iki ülke arasında işbirliğinin geliştirilmesi hedeflenmektedir. Anlaşmanın onay işlemleri İtalya tarafınca henüz tamamlanmamıştır.

Tasarının kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Müsteşar Yardımcısı Sayın Sedat Kadioğlu, buyurun.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SEDAT KADIOĞLU – Teşekkürler Sayın Başkanım.

Sayın Müsteşarımızın söylediklerine ilaveten İtalya'yla yaptığımız bir bölgesel çalışma da var. Özellikle Akdeniz'in Kirliliğe Karşı Korunması Sözleşmesi (Barselona Sözleşmesi) çerçevesinde de ikili ilişkilerimiz devam etmekte. Ayrıca çevresel etki değerlendirme çok önemli bir konu, bu konuda İtalya'nın deneyimlerini paylaşmak maksadıyla da böyle bir protokolün yürürlüğe girmesi bakanlığımız açısından faydalı olacaktır.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) - Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Burada “enerji üretiminden ve sanayiden kaynaklanan hava kirliliğinin azaltılması, kontrolü ve izlenmesi” diyor madde 2'nin (d) fıkrasında. Çok anlamlı, güzel bir iş birliği konusu. Ben sayın Hükümet yetkililerinden Mersin'in doğusunda kurulan sülfürik asit fabrikası ve batısındaki nükleer santralin de bu kapsamda ciddi şekilde değerlendirilerek enerji üretiminden ve diğer üretim kaynaklarından neden olan hava kirliliğinin insan sağlığına zararlı etkilerinin de araştırılmasını hatta mümkünse öngörülerek bunların engellenmesi konusunda çalışma yapmalarını istirham ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim. Kayda geçmiştir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE İTALYA CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA ÇEVRE KORUMA VE SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA ALANLARINDA İŞBİRLİĞİ ANLAŞMASININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) 8 Mayıs 2012 tarihinde Roma'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile İtalya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Çevre Koruma ve Sürdürülebilir Kalkınma Alanlarında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/682) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Gündemin 7'nci maddesine geçiyoruz:

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/711) esas numaralı Tasarı, 21 Kasım 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulmuştur, 29 Kasım 2012 tarihinde de komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ülkemizle Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptı 22 Mayıs 2012 tarihinde İstanbul'da imzalanmıştır. Mutabakat Zaptı çerçevesinde iskân ve kentsel dönüşüm, yapı denetimi, yapı malzemeleri ve enerji verimliliği, müteahhitlik, müelliflik ve müşavirlik, tapu ve kadastro, planlama ve coğrafi bilgi sistemleriyle belediyelerin kentsel yatırımları konularında iki ülke arasında iş birliği yapılması öngörülmektedir. Türkiye ile Pakistan arasında şehircilik alanındaki ilişkilerin daha ileriye götürülmesine katkıda bulunacağı değerlendirilen anlaşmanın kabulünü tensiplerine arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kadioğlu, ekleyeceğiniz bir husus var mı?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SEDAT KADIOĞLU – Yok efendim.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, buyurun.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben bu anlaşmanın hangi taraf tarafından istendiğini merak ediyorum. Biz mi istedik, Pakistan mı istedi?

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK - Bu konuda dosyalarımıza bakarak cevap verebiliriz.

BAŞKAN – Sayın Atıcı, izdivaç gibi yorumladınız.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Efendim, ondan sonraki sorum: Orada “TOKİ benzeri bir yapı var mı” diye soracaktım. Onu da belki Sayın Gücük notunu alırsa daha sonra belki bize bildirirler. Yani Pakistan’ın bizden öğreneceği çok şey var gibi algılıyorum. Yani Pakistan’da acaba güzel şeyler var biz mi oradan öğreneceğiz, yoksa Pakistan TOKİ’ mize çok mu özendi, “Kamu Özel Ortaklığı”na çok mu özendi? Çok güzel paralar, çok güzel rantlar var orada çünkü. Onu merak ettiğim için.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kayatürk, buyurun.

BURHAN KAYATÜRK (Van) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de hem Sayın Atıcı’ya yardımcı olmak, katkı sunmak açısından söylüyorum hem de Türkiye-Pakistan Parlamentolararası Dostluk Grubu Başkanı olarak, aynı zamanda Pakistan’da beş yıl proje müdürlüğü yapmış bir milletvekili olarak bir,iki şey söylemek istiyorum.

BAŞKAN – Daha geriye de gidilebilir aslında.

BURHAN KAYATÜRK (Van) – Yani aynı zamanda “Lahor Teknik”ten elektrik mühendisi olarak çıktım ben. Şimdi, gerçekten Pakistan da çok büyük rantlar söz konusu değil ama Pakistan da çalıştığınız takdirde çok iyi para kazanma şansınız var çünkü Pakistan da mesela kömürden enerji üretmek için çok çok büyük şans var. Kömürlerin yüzde 98’i işlenmemiş durumda şu anda, çok büyük bir enerji üretim yapma şansı var. Özellikle Pencap bölgesinde, Pencap’ta -zaten bildiğiniz gibi “Pencap” demek, “beş su” demektir- orada beş tane ırmağın üzerine belki onlarca, belki de yüzlerce baraj kurma şansı var. Burada yine elektrik üretiminde şey edilebilir. Pakistan’da şu anda iki tane elektrik üreten nükleer santral var, İslam âleminde belki bu manada bir tektir. Bu noktada Pakistan’la bizim kontaklarımız ciddi fayda sağlayabilir Türkiye için de.

Şu anda TOKİ benzeri bir yapılanma yok Pakistan’da ama son görüşmelerimizde, hem Sayın Başbakanımızla, hem Cumhurbaşkanımızla yapılan ikili görüşmelerde Pakistan’ın birçok noktada Türkiye’yi takip ettiği, Türkiye’deki kurumsal yapılara benzer yapılar meydana getirmek istediği ve TOKİ benzeri bir yapılanma için de çalışmaların başladığını biliyorum. Ben bu anlaşmanın hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kayatürk.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ İLE PAKİSTAN İSLAM CUMHURİYETİ HÜKÜMETİ ARASINDA
ŞEHİRCİLİK ALANINDA MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN
TASARISI**

MADDE 1- (1) 22 Mayıs 2012 tarihinde Islamabad'da imzalanan "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Pakistan İslam Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Şehircilik Alanında Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/711) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Toplantımıza katılan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bürokratlarına teşekkür ediyoruz.

Gündemin 8'inci maddesine geçiyorum:

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesinin Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden Kararına Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı. (1/686) esas numaralı tasarı 3 Eylül 2012 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulmuştur ve 1 Ekim 2012 tarihinde komisyonumuza havale edilmiştir.

Sayın Gücük, buyurun.

DIŞİŞLERİ BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI MEHMET TUĞRUL GÜCÜK – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

İzninizle bir önceki gündem maddesiyle ilgili olarak yönetilmiş soru bağlamında Pakistan İslam Cumhuriyeti ile ülkemiz arasında imzalanan Şehircilik Alanında İş Birliğine İlişkin Mutabakat Zaptı önerisinin tarafımızdan önerilen bir mutabakat zaptı iş birliği önerisi olduğu anlaşılıyor.

Arz ederim.

Avrupa Konseyinin Avrupa Kültür Yolları Programı 1987 yılında hayata geçirilmiştir. Amaç, üye ülkelerdeki kültürel mirasın ortak kültürel mirasını oluşturduğu anlayışını yerleştirmek ve ortak Avrupa mirası bilincini geliştirmeyi sağlamaktır. Program çerçevesinde belirli bir temaya odaklanan tarihî yol, şahsiyet, olgu veya kavramlar temelindeki güzergâhlar Avrupa Konseyi Kültür Yönetim Komitesi tarafından "Kültür Yolları" olarak belirlenmiştir. Anılan program kapsamında 24 kültür yolu belirlenmiş bulunmaktadır. Bunların 4'ü ülkemizden geçmektedir.

Avrupa Konseyi sekreteryası programın kapasitesi ve etkinliğinin geliştirilmesini teminen bu çerçevedeki çalışmaların Genişletilmiş Kısmi Anlaşma'ya dönüştürülmesinin faydalı olacağı düşüncesiyle Eylül 2007'de bu yönde bir teklif sunmuştur ve sonuç olarak Genişletilmiş Kısmi Anlaşma'nın 1 Ocak 2011 tarihinde yürürlüğe girmesi Delegeler Komitesinde 8 Aralık 2010 tarihinde alınan Bakanlar Komitesi kararıyla kabul edilmiştir. Karar üç yıllık pilot proje olarak uygulamayı yürürlüğe koymaktadır ve "bu süre sonunda Bakanlar Komitesi kararıyla değerlendirileceği" hükmünü de ayrıca içermektedir. Ülkemiz UNESCO Dünya Mirası Komitesine adaylığını koymuştur ve sözleşmeye taraf olunması dünya miras listesinde yer alan 11 alanımızla birlikte kısmi anlaşma kapsamında kayıtlı, ülkemizden geçen 4 güzergâh bakımından da kültürel değişimi ve turizmi olumlu etkileyebilecek bir unsur olarak değerlendirilmektedir.

Tasarının kabulünü tensiplerinize arz ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız Müsteşar Yardımcımız Kemal Fahir Genç, sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı?

Buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Efendim, ben de çok kısa bir bilgi arz edeyim.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Öncelikle Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; sizleri şahsım ve bakanlığım adına saygıyla selamlıyorum efendim, kolaylıklar diliyorum.

“Kültür yolları ve rotalar” kavramı sürdürülebilir kalkınma ve bunun içerisinde yer alan sürdürülebilir turizm kavramları açısından da önemli olup bu alanda Bakanlık olarak sektörün eğitimi ve örgütlenmesi konularını içeren çeşitli çalışmalar yapmaktayız. Sürdürülebilir kalkınma modellerinde özellikle kırsal kalkınma öne çıkmakta ve bu alanda turizm ekonomik olarak önem kazanmaktadır. Hem istihdam yaratma hem de ekonomik gelişme sağlaması açısından turizm ve spesifik olarak da kültürel yollar ve rotalar kırsal kalkınmaya yardımcı olacak önemli bir unsurdur. Stratejik planlarımız içinde ve özellikle 2023 vizyonu olarak bakanlıkça önem verdiğimiz çalışmamızda kültürel yollar ve rotalar konusu turizm, ekonomi ve kültürel değer kavramlarını barındırması açısından da önemli yer tutmaktadır.

Son yıllarda özellikle Bakanlığımız “İpek Yolu” temalı farklı etkinlikler düzenlemiş ve aynı alanda 2013 yılında Uluslararası Orta Asya Araştırmaları Enstitüsü ile “Silk Road-Cultural Dialogue Between East and West” temalı ve mümkün olması hâlinde İpek Yolu üzerine çalışan farklı uluslararası örgütlerin de yer alacağı bir bilimsel toplantı yapılmasını planlamaktayız.

Ayrıca, yine kültür yolları ve rotaları konusunda Bakanlığımızca iki büyük çalıştay yapılmıştır. İlki 2011 Şubat ayında Afyon'da Frig rotası özelinde düzenlenen bu çalıştay ile kültür yolları konusunda Türkiye'deki mevcut durum ele alınmış ve bu konudaki çalışmalar değerlendirilmiştir. Bu çalıştaya Avrupa Konseyi Kültür Yolları Bölümünden ve Avrupa Kültür Yolları Enstitüsünden katılım sağlanmış ve Türkiye'deki mevcut rota yapanların iş birliği çalışmalarına altyapı oluşturulması hedeflenmiştir. Kültür yolları çalıştayının 2'ncisi Çorum'da “Hitit Yolu” temasıyla 2012 Şubat ayında düzenlenmiştir. Her iki çalıştaya UNESCO Türkiye Millî Komisyonunun katılımı sağlanmıştır. Bu çalışmalar neticesinde Türkiye'deki mevcut dört rotaya UNESCO Türkiye Millî Komisyonu tarafından logo verilmiştir. Bu rotalar; Hitit Yolu, Frig Yolu, Evliya Çelebi Yolu, Likya Yolu'dur.

Kültür rotası, bildiğiniz gibi, ortak Avrupa değerleri açısından, çok uluslu öneme sahip bir kültürel kavrama dayalı bir ya da birkaç gezi yolunun bütünüdür. Bu rotaların en az üç ülkeyi kapsamaları ve söz konusu ülkelerdeki sivil toplum örgütlerince geliştirilmesi gerekmektedir. Bakanlığımızın teşviki ile Kültür Rotaları temsilcileri tarafından kurulan Kültür Rotaları Derneği, şimdiden Kültür Rotaları Enstitüsü ile ilişkiler kurarak Türkiye'yi gayriresmî şekilde temsil etmektedir. Sözleşmeye Türkiye'nin taraf olması hâlinde hem Bakanlık olarak hem de sivil toplum kuruluşları açısından resmî temsil mümkün olacaktır. Ayrıca bu alanda Avrupa Konseyi ve AB'nin çeşitli fonlarından yararlanma imkânlarına da kavuşulacaktır.

Arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulu Üyesi Sayın Kalpaklı aramızda.

Sizin ilave edeceğiniz bir husus var mı efendim?

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU YÖNETİM KURULU ÜYESİ MEHMET KALPAKLI - Hocam, Sayın Müsteşarımız gerekli açıklamaları yaptı. Biz de UNESCO Millî Komisyonu olarak destekliyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

NAZMÎ GÜR (Van) - Söz almak istiyorum?

BAŞKAN – Buyurun.

NAZMÎ GÜR (Van) – Çok teşekkürler verdiğiniz bilgiler için.

Geçmişte de uzun yıllar turizmle de uğraştım. Özellikle bu kültürel ve doğal yollar konusunda da kendimizce, amatörce de olsa yollar oluşturmuştuk. Umarım günün birinde de özellikle Van'da Urartu uygarlığını da düşünürsek ve Van'ın da İpek Yolu'nun en önemli noktalarından biri olduğunu da düşünürsek bilimsel bir toplantıya Van'da biz ev sahipliği yapmayı çok isteriz. Bunu belirtmek istedim.

Birkaç alternatif yol da tabii bu arada önermek istiyorum: Birincisi Van Gölü ve çevresiyle ilgili kültür ve doğa turu, tarih turu. Hem Nemrut Dağı'nın, krater gölünün bulunması, hem de en büyük, en yüksek dağlarımızdan biri olan Siphani Halat, diğer adıyla

Süphan Dağı, Erciş ilçemiz, nihayetinde Van ve Muradiye Şelalesi. Her ne kadar Muradiye Şelalesi'ni kurulan HES'lerden kurtaramadıysa da geriye kalanını en azından dâhil edebiliriz. Bu önemli bir tur olabilir. Kars-Ağrı Dağı hattı aniden başlayan çok önemli bir rotadır, o son derece önemlidir.

Ayrıca, inançlar bağlamında Urfa, Mardin ve Diyarbakır hem inanç çoğulculuğu açısından, hem kültürel zenginlik açısından, hem de farklı uygarlıklara beşiklik ettiği açısından son derece önemli bir rotadır. Bizim bundan sonraki çalışmalarda özellikle Van'ın ev sahipliğini yapacak büyük bir uluslararası toplantıyı... İpek Yolu, Urartuların oluşturduğu güzergâhlar, tıpkı Frigya'da diğer uygarlıkların oluşturduğu gibi son derece önemli kültür, ticaret yolları var. Bunların da turizme açılması hem kırsal kalkınma açısından, hem bölge kalkınması açısından son derece önem taşıyor. Bu düşüncelerimi ve önerilerimi bu toplantının dikkatine ve sayın uzmanların dikkatine sunmak istemiştım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Toskay, buyurun.

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Esas itibarıyla son derece yararlı bir anlaşma ama ben teknik olarak açıklanmasını arzu ettiğim veya kaçırdığım bir iki nokta var mı diye bir iki soru yöneltmek istiyorum.

Bu üç tane yolu Türkiye'yle ilgili olarak hangi kurum belirledi, o belirleme esnasında Türkiye'nin etkinliği neydi?

Daha sonra ihtiyaçlar veya gelişmelere göre bu belirlenen üç tane yol artırılabilir mi?

Üçüncü soru olarak da şunu ifade etmek istiyorum: Acaba bu üç yol belirlenirken Avrupa tarihinde ve dünya tarihinde büyük rol oynamış olan İpek Yolu niçin bu üç yolun arasında bulunmuyor? Çünkü Avrupa'yı esas alsak dahi İpek Yolu, Avrupa'nın siyasi tarihini, büyük ölçüde ekonomik tarihini ilgilendiren bir yol. Niye bu üç yolun arasında o yok? Biz bir noktayı acaba gözden mi geçiriyoruz? Ben şahsen kendim için söylüyorum.

NAZMÎ GÜR (Van) - Sayın Başkanım, küçük bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, Sayın Gür, buyurun.

NAZMÎ GÜR (Van) – Biliyorsunuz Diyarbakır'ın surlarıyla ilgili bir kampanya var UNESCO Kültür Mirası Listesi'ne yazılmak için. Bununla ilgili hem Diyarbakır Büyükşehir Belediyesinin, hem sivil toplum örgütlerinin, hem de Kültür Bakanlığının desteğinin olduğunu biliyoruz. Bu konuda da desteğinizi ve çalışmaların hızlandırılmasını diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkürler.

Sayın Genç, buyurun.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ – Sayın Toskay'a cevap veriyorum. Bu yolları Avrupa Konseyi Rotalar Enstitüsü belirliyor. Biz bu anlaşmayı imzaladıktan sonra, taraf olduktan sonra yeni road'lar teklif etme şansına sahip olacağız efendim. Şu anda...

TUNCA TOSKAY (Antalya) – Bu aşamada o şansımız yok mu?

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMAL FAHİR GENÇ -Yok efendim, biz üye olduktan sonra olacak.

Şimdi Sayın Gür'ün söylediği yollardan, rotad'ardan çoğu bizim çalışmalarımızda zaten var. Bu arada da bizim gerek kalkınma ajanslarımız gerek Bakanlığımız gerek belediyelerimiz bu konularda çok güzel çalışmalar yapıyor. Bakanlığımız "Türkiye'nin kültür yolları; bisiklet ve at yolu" diye bir çalışma yaptı. Ağrı Turizm Keşif Rehberi var bu ajanslar tarafından yapılan, Kars Turizm Keşif Rehberimiz var. Ondan sonra Hitit Yürüyüş Parkurları var, Kızılırmak Havzası Gastronomi ve Yürüyüş Yolu çalışmamız var, örnek getirdim bunları, Sarıkamış Yürüyüş Parkurları var, Bursa Büyükşehir Belediyesinin yaptığı Evliya Çelebi Yolu var.

Ayrıca şunu söylemek isterim; bizim 2023 stratejimiz çerçevesinde gelişim koridorlarımız: Aziz Paul Yolu, Eskişehir Yolu, Evliya Çelebi Yolu, Frig Yolu, Hz. İbrahim Kültür Yolu, Hitit Yolu, İstiklal Yolu, Kaçkar Dağları Yolları, Küre Dağları Rotaları, Likya Yolu, Sultanlar Yolu, Yenice Ormanları Rotası olarak belirlenirken 14 tane de tematik gelişim bölgesi saptadık: Frig Kültür ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi, Söğüt Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi, İpek Yolu Koridoru ve Eko-Turizm Gelişim Bölgesi, Batı Karadeniz Eko-Turizm Bölgesi, Yayla Koridoru, Trakya Kültür Koridoru, doğa ve gastronomi turizmi açısından, Hitit Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi, Antalya Doğusu Eko-Turizm Bölgesi, Göller Bölgesi Kültür Turizmi Gelişim Bölgesi, Kapadokya Kültür Turizmi Gelişim

Bölgesi, Ege Gastronomi Ve Kültür Yolu, Aphrodisya Kültür Ve Termal Turizm Gelişim Bölgesi, GAP Kültür Ve Turizm Gelişim Bölgesi, Urartu Kültür ve Turizm Gelişim Bölgesi.

Yani kapsamlı çalışmalarımız vardır. Bu bugün eğer yasalarsa bilahare bizim elimiz daha rahatlayacak efendim, bu çalışmalarda ülkemizi temsil açısından.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Tasarının maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının maddelerini okutuyorum:

AVRUPA KONSEYİ BAKANLAR KOMİTESİNİN KÜLTÜR YOLLARINA İLİŞKİN GENİŞLETİLMİŞ KISMI ANLAŞMAYI TESİS EDEN KARARINA KATILMAMIZIN UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1- (1) Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Bakan Yardımcılarının 8 Aralık 2010 tarihinde yapılan 1101'inci toplantısında kabul edilen "Kültür Yollarına İlişkin Genişletilmiş Kısmi Anlaşmayı Tesis Eden CM/RES (2010) 53 Sayılı Kararı"na beyan ile birlikte katılmamız uygun bulunmuştur.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN - Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Özel sözcülerle ilgili önergeyi okutuyorum:

Dışişleri Komisyonu Başkanlığına

(1/686) esas numaralı Kanun Tasarısı'nın Komisyon raporu üzerinde Kırşehir Milletvekili Abdullah Çalışkan ve İstanbul Milletvekili Mehmet Muş'un özel sözcüler olarak atanmasını arz ve teklif ederim.

Volkan Bozkır

İstanbul

Dışişleri Komisyonu Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Teşekkür ediyorum.

Kültür ve Turizm Bakanlığımız temsilcilerine teşekkür ediyoruz.

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI KEMA FAHİR GENÇ – Biz teşekkür ederiz.

BAŞKAN - Sizler tarafından gündeme getirilecek bir husus varsa... Bu anlaşmayla ilgili değil, değil mi?

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Genel şeyle ilgili.

BAŞKAN - Buyurun Sayın Korutürk.

OSMAN KORUTÜRK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, bu toplantı sırasında dile getirdiğimiz şekil eksiklikleriyle ilgili karşı oy yazısı göndereceğiz, onun için bir tarih tespit etmenizi rica ediyorum. Şekil eksiklikleri için bir tarih tespit ederseniz...

BAŞKAN – Demin Sayın Atıcı'nın talebi üzerine söylemişim ama tekrar edeyim. 21 Aralık 2012 Cuma günü saat 18.00'e kadar görüştüğümüz tüm anlaşmalarla ilgili...

OSMAN TANEY KORUTÜRK (İstanbul) – Tabii, kıyamet kompassa!

BAŞKAN - Bizim doğduğumuz gün kıyamet kopmadı, 21 Aralıkta hiçbir şey olmaz Sayın Korutürk.

2012 senesinin son Dışişleri Komisyonu toplantısını kapatıyorum.

Bir sonraki toplantımızı 3 Ocak 2013 tarihinde yapmayı planlıyoruz ancak aynı zamanda Büyükelçiler Konferansı olduğu için belki Dışişleri Komisyon üyelerimizin o toplantılarla bağlantısı olabilir, o nedenle bilahare bildireceğiz. Belki ikinci haftasında

arşamba günü yaparız. 3 Ocak haftası değil sonraki haftanın arşamba günü saat 11.00'de toplanmak üzere hepinize iyi seneler diliyorum. İnşallah 2013 hepimize sağlık, afiyet ve başarı dolu bir yıl olsun.

Kapanma Saati: 13.33